

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Regionální politika a její úloha v rozvoji obce Církvice

Iveta Reslová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Iveta Reslová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Regionální politika EU a její úloha v rozvoji obce Církvice

Název anglicky

Regional Policy EU and its Role in Development of the Municipality Církvice

Cíle práce

Hlavním cílem práce je analyzovat a zhodnotit využívání prostředků regionální politiky EU v rámci zvolené obce Církvice. Dílčím cílem této práce je také zhodnotit hospodaření obce z hlediska financování. Tedy jaké položky příjmů a výdajů tvoří rozpočet, zda obec správně a účelně plní rozpočet. Práce se také bude zabývat strukturou přijatých dotací, zda obec účelně čerpá dotace a zda tyto finanční prostředky jsou využity v souladu s rozvojovými záměry obce.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat. Také bude využito primárního sběru dat pomocí polostandardizovaných rozhovorů s klíčovými aktéry regionálního rozvoje v obci.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

regionální rozvoj, regionální politika, strukturální fondy, fondy EU, dotace, rozpočet, hospodaření obce, financování

Doporučené zdroje informací

- PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy : teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
- PEKOVÁ, J. – KADEŘÁBKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
- PILNÝ, J. – PEKOVÁ, J. – JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- UHLÍŘ, D. – BLAŽEK, J. – UNIVERZITA KARLOVA. *Teorie regionálního rozvoje : nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.
- WOKOUN, R. – COGAN, R. – MATES, P. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-608-3.
- WOKOUN, R. – MATES, P. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, R. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 11. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Regionální politika a její úloha v rozvoji obce Církvice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28.11.2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Jakubovi Husákovi za cenné rady a odborné vedení při zpracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala pracovníkům obecního úřadu, především panu Jirímu Volencovi za poskytnutí důležitých a nezbytných informací pro vyhotovení mé práce. Na závěr děkuji všem, kteří mi poskytli podporu pro vypracování této práce.

Regionální politika a její úloha v rozvoji obce Církvice

Regional Policy and its Role in Development of the Municipality Církvice

Souhrn

Tato práce se zabývá regionální politikou a její úlohou v rozvoji obce Církvice. První část práce popisuje regionální politiku a její charakteristiku, vývoj, principy, nástroje a cíle v České republice a Evropské unii. Druhá část práce je zaměřena na obec Církvice, která se nachází ve Středočeském kraji, mezi historickými městy Čáslav a Kutná Hora. V této části je obsažena nejen obecná charakteristika obce, ale také její geografická a demografická specifikace, stav dopravní a technické infrastruktury, úroveň občanské vybavenosti a nechybí ani pohled na míru nezaměstnanosti, sociální strukturu či možnosti kulturního a sportovního vyžití obyvatel. Hlavním cílem práce je analýza fungování regionální politiky, zainteresovaných objektů, rozvojových dokumentů a poskytovaných a přijímaných dotací, sestavovaného rozpočtu, vývoji příjmů a výdajů či zrealizovaných projektů. Práce obsahuje projekt, kterým bylo dosaženo zkvalitnění sportovních a volnočasových aktivit v obci. Navržen je zde i projekt pro čerpání dotace z fondů Evropské unie, který zajistí další rozvoj obce a nové možnosti občanů. Výsledky byly získané na základě polostandardizovaných rozhovorů se starostou obce a ostatními pracovníky obecního úřadu. Závěr práce se věnuje zhodnocení vlivu regionální politiky na rozvoj obce Církvice.

Summary

This work deals with regional policy and its role in development of the village Církvice. The first part describes regional policy and its characteristics, development, principles, tools and targets in the Czech Republic and the European Union. The second part focuses on the village Církvice, which is located in the Central Bohemian Region, between the historic towns Čáslav and Kutná Hora. In this section, there is contained not only general characteristics of the village, but also its geographic and demographic specifications,

the state of the transport and technical infrastructure, the level of the civic amenities and there is also a view on the unemployment rate, social structure and the possibility of cultural and sports activities in the village. Also, there is proposed the project for the drawdown of the subsidies from EU funds, which will ensure the further development of the village and new opportunities for the residents of the village. The results were obtained based on the semi-structured interviews with the Mayor and other employees of the municipal office. The conclusion of the work is dedicated to the evaluation of the impact of regional policy on the development of the village Církvice.

Klíčová slova: regionální rozvoj, regionální politika, strukturální fondy, fondy EU, dotace, rozpočet, hospodaření obce, financování, obec Církvice

Keywords: regional development, regional policy, structural funds, EU funds, grants, budget, village economy, financing, village Církvice

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíle a metodika	13
3 Literární rešerše	15
3.1. Regionální rozvoj.....	15
3.1.1. Pojem regionální rozvoj.....	15
3.1.2. Strategie regionálního rozvoje.....	16
3.2. Regionální politika.....	17
3.2.1. Definice regionální politiky.....	17
3.2.2. Vývoj regionální politiky.....	18
3.2.3. Typy regionální politiky.....	19
3.2.4. Cíle a nástroje regionální politiky.....	20
3.2.5. Principy regionální politiky.....	22
3.2.6. Aktéři regionální politiky.....	23
3.3. Moderní regionální politika.....	24
3.4. Regionální politika Evropské Unie.....	26
3.4.1. Programování v regionální politice v rámci EU.....	27
3.5. Fondy EU.....	28
3.5.1. Strukturální a investiční fondy.....	28
3.5.2. Ostatní fondy Fond solidarity.....	30
3.6. Regionální politika ČR a její cíle.....	30
3.7. Dotace.....	32
3.7.1. Typologie dotací.....	33
3.8. Rozpočet obce.....	34
3.8.1. Hospodaření podle schváleného rozpočtu.....	35
3.8.2. Struktura rozpočtu obce.....	35
3.8.3. Příjmy a výdaje rozpočtu obcí.....	36
4 Základní charakteristika obce Církvice	37
4.1. Geografická poloha.....	37
4.2. Obyvatelstvo.....	37
4.3. Sociální situace.....	42
4.3.1. Spolky v obci.....	43
4.4. Komunikace s občany.....	43
4.5. Trh práce a nezaměstnanost.....	44
4.6. Infrastruktura.....	49

4.6.1. Technická infrastruktura.....	49
4.6.2. Dopravní infrastruktura	49
4.6.3. Místní komunikace.....	50
4.7. Vybavenost obce.....	50
4.7.1. Zdravotnictví.....	50
4.7.2. Sociální péče.....	50
4.8. Správa obce.....	51
4.8.1. Obecní úřad a kompetence obce.....	51
4.8.2. Bezpečnost.....	51
5 Regionální politika obce Církvice	53
5.1. Rozvojové dokumenty obce	54
5.1.1. Územní plán.....	54
5.1.2. Program rozvoje obce.....	55
5.2. Ostatní rozvojové dokumenty obce	55
5.2.1. Program rozvoje Středočeského kraje.....	56
5.2.2. Regionální akční plán Středočeského kraje.....	56
5.3. Hospodaření a rozpočet obce.....	57
5.4. Poskytované a přijímané dotace	61
5.5. Posouzení vlivu regionální politiky na rozvoj obce Církvice.....	65
5.6. Potřeby obce a jejích obyvatel.....	69
5.7. Projekty obce Církvice v rámci regionální politiky	70
5.7.1. Projekt Sportovní areál Církvice.....	70
5.7.2. Provozní budova sportovního areálu Církvice	76
5.8. Návrhy na zlepšení fungování regionální politiky v obci	78
6 Závěr	82
7 Seznam použitých zdrojů	84
8 Přílohy.....	89

Seznam grafů a tabulek

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel v obci Církvice v letech 2006–2015	38
Graf 2 - Počet obyvatel ve vybraných obcích v okrese Kutná Hora v roce 2011	40
Graf 3 - Podíl nezaměstnanosti v České republice, Středočeském kraji a v obci Církvice v roce 2015	45
Graf 4 - Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Církvice v roce 2011.....	48
Graf 5 - Vyjíždějící za prací a doba trvání cesty do zaměstnání v obci Církvice v roce 2011	48
Graf 6 - Vývoj příjmů a výdajů v rozpočtech obce Církvice v letech 2012–2016	61
Graf 7 - Výše poskytnutých finančních prostředků z operačních programů v obci Církvice v letech 2009–2014	62
Graf 8 - Počty projektů dle operačních programů uskutečněných v obci Církvice v letech 2009-2014.....	63
Tabulka 1 - Tradiční a současné pojetí regionální politiky	20
Tabulka 2 - Počet obyvatel podle věkových skupin v letech 2010–2015 v obci Církvice	39
Tabulka 3 - Demografické ukazatele v letech 2010-2015 v obci Církvice	40
Tabulka 4 - Obyvatelstvo podle stupně vzdělání v obci Církvice v roce 2011	41
Tabulka 5 - Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a podíl nezaměstnaných osob ve vybraných obcích v okrese Kutná Hora v roce 2015.....	46
Tabulka 6 - Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v obci Církvice za rok 2011	47
Tabulka 7 - Bytový fond v obci Církvice v roce 2011	51
Tabulka 8 - Domovní fond v obci Církvice v roce 2011.....	52
Tabulka 9 - Rozpočet obce Církvice v roce 2012.....	57
Tabulka 10 - Rozpočet obce Církvice v roce 2013.....	58
Tabulka 11 - Rozpočet obce Církvice v 2014.....	59
Tabulka 12 - Rozpočet obce Církvice na rok 2015.....	59
Tabulka 13 - Rozpočet obce Církvice na rok 2016.....	60
Tabulka 14 - Struktura projektů dle OP v obci Církvice v letech 2009-2014	64
Tabulka 15 - Rozpočet projektu Sportovního areálu	72

1 Úvod

Regionální politika je chápána jako činnost, jejímž úkolem je přispívat ke snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a k zabezpečení jejich harmonického rozvoje. Obecným cílem je, aby regiony měly stejné šance a možnosti a aby jejich demografický, hospodářský a přírodní potenciál byl plnohodnotně využit. Chce-li stát vytvořit rovné šance pro obyvatele všech regionů, musí tedy v určité míře přijímat opatření na státní, regionální a nadnárodní úrovni, která povedou ke zmírnění regionálních rozdílů. Regionální politika má významný dopad v mnoha oblastech a na mnoha různých úrovních. Velmi dobře se tedy doplňuje s ostatními politikami, např. těmi, které se zabývají vzděláváním, zaměstnaností, energetikou, životním prostředím, jednotným trhem a výzkumem a inovacemi.

Rovněž lze regionální politiku označovat jako politiku soudržnosti, protože jejím cílem je prohloubit „hospodářskou, sociální a územní soudržnost“ v regionech, které mají na tuto podporu nárok. V praxi to znamená podporu konkurenceschopnosti a zelený růst regionálních ekonomik a vyšší kvalita služeb, více pracovních příležitostí a vyšší kvalita života. V rámci územní soudržnosti jde o propojení regionů tak, aby mohly využít svých silných stránek a spolupracovat a aby při tom vytvářely nová, inovativní seskupení, která by napomáhala řešit společné problémy, což přinese prospěch a posílí EU jako celek.

K naplnění cílů regionální a strukturální politiky EU slouží strukturální fondy, které prostřednictvím svých operačních programů, jež určují konkrétní zaměření podpory pro daný region, rozdělují finanční podporu. Do skupiny strukturálních a investičních fondů řadíme Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond. Do skupiny ostatních fondů patří Fond solidarity a Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci.

Na regionální politiku Evropské unie připadá největší část rozpočtu EU na období 2014–2020, a je proto hlavním investičním nástrojem Unie. Tyto prostředky financují strategickou dopravní a komunikační infrastrukturu, podporují přechod na ekologičtější ekonomiku, inovativnost a konkurenceschopnost malých a středních podniků a vznik

nových a udržitelných pracovních míst, posilují a modernizují vzdělávací systémy a prohlubují sociální začlenění. Regionální politika je v rámci Evropské unie hlavní investiční politikou. V průběhu let spolufinancovala mnoho projektů ve všech zemích EU a přinesla užitek občanům i podnikům. Prostřednictvím jasných a měřitelných cílů pro investice v rámci regionální politiky mohou země a regiony EU prokázat svůj podíl na plnění cílů strategie Evropa 2020 pro udržitelný hospodářský růst a tvorbu pracovních míst.

Důvodem k výběru tématu regionální politiky EU, byla především skutečnost, že se jedná o téma velmi aktuální, vzhledem k tomu, že regionální politika EU je řazena mezi mladé politiky a její význam neustále roste. Práce bude zaměřena na obec Církvice, ve které došlo k realizaci řady projektů a k zřetelnému zkvalitnění života a služeb. Analýzou rozpočtů, přijatých dotací a zrealizovaných projektů, bude zjišťováno, jak je realizována regionální politika.

2 Cíle a metodika

Mezi základní cíle regionální politiky patří rozvoj regionů zaměřený na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti, kdy každý region by měl mít příležitosti ke svému vyváženému rozvoji odpovídajícímu jeho potenciálu a specifickým stránkám. S touto podporou neodmyslitelně souvisí nutnost vynaložit finanční prostředky, které jsou v České republice ve velké míře čerpány z fondů EU. Z tohoto důvodu je práce orientována na hodnocení vlivu regionální politiky na rozvoj obce Církvice, která se nachází ve Středočeském kraji. Hlavním cíle práce je proto analyzovat a zhodnotit využívání prostředků regionální politiky EU v rámci zvolené obce Církvice. Dílčím cílem této práce je také zanalyzovat hospodaření obce z hlediska financování. Analýza rozpočtu, přijatých dotací, jestli jsou tyto finanční prostředky plně využity a také zrealizované projekty, které přispěly k rozvoji obce.

Práce je členěna na několik částí. První, teoretická část, se zabývá definicemi základních pojmů souvisejících s regionální politikou, jako jsou cíle, principy, nástroje regionální politiky. Regionální politika je realizována na základě sedmiletého programovacího období, a proto se v této práci vychází z období, které náleží roku 2014-2020. Důležitou součástí jsou také pojmy regionální rozvoj, obec a hospodaření obce. Vylíčeno jsou zde i pojmy dotace, fondy a rozpočet obce.

Další kapitola se bude zabývat základní charakteristikou obce Církvice, jež byla vybrána na základě osobních vazeb autora k této obci. Tato část bude obsahovat obecné informace o zvolené obci a její vymezení z hlediska geografického, demografického, hospodářského, ale také z hlediska technické vybavenosti, dopravní obslužnosti či sportovního a kulturního života v obci.

Třetí kapitolu tvoří analýza regionální politiky. Uvedeno je zde hodnocení vlivu regionální politiky na obec Církvice. Tato část práce obsahuje analýzu zainteresovaných objektů, rozvojových dokumentů a poskytovaných a přijímaných dotací, sestavovaného rozpočtu, vývoji příjmů a výdajů či zrealizovaných projektů. V práci je také nastíněn projekt, kterým bylo dosaženo zkvalitnění sportovních a volnočasových aktivit v obci. Navržen

je i projekt pro čerpání dotace z fondů Evropské unie, který zajistí další rozvoj obce a nové možnosti občanů. Závěr práce se věnuje zhodnocení vlivu regionální politiky na rozvoj obce Církvice.

Cílem praktické části diplomové práce je analyzovat veřejně dostupná data související s tématem. V této části bude využito především studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat s využitím informací zejména Českého statistického úřadu a internetových stránek obce Církvice. Ty budou doplněny analýzou dat primárního sběru získaných na základě polostandardizovaných rozhovorů s hlavními aktéry regionálního rozvoje především pak se starostou obce. Záměrem je zjistit, jak v obci Církvice funguje regionální politika a jaký má vliv na rozvoj daného území.

3 Literární rešerše

3.1. Regionální rozvoj

3.1.1. Pojem regionální rozvoj

Regionální rozvoj je vyvážený rozvoj jednotlivých regionů, který směřuje ke snížení nebo odstranění rozdílů mezi nimi. Pomoc jednotlivým regionům se stala hlavním úkolem pro regionální politiku. Regionální politika má za úkol snižovat hospodářské i sociální rozdíly mezi regiony a přispívat tak k vyváženému a rovnoměrnému rozvoji celého území. Dosahuje toho tím, že podporuje projekty v rámci tří prioritních os politiky hospodářské a sociální soudržnosti, kterými jsou:

- Infrastruktura a životní prostředí
- Rozvoj lidských zdrojů
- Podpora podnikání (Lacina, 2007, str. 7-8)

Pro vyvážený rozvoj regionů je důležité, aby byla zachována rovnováha mezi sociálním, ekonomickým a environmentálním pilířem. Koncept, který se zabývá sladěním těchto tří pilířů, je označován jako udržitelný rozvoj. Cílem regionálního rozvoje je konkurenceschopný region, přitažlivý pro investory, obyvatele, který si zároveň dokáže uchovat vysokou kvalitu životního prostředí. Východiskem pro stanovení základních směrů regionálního vývoje na programové období 2014–2020 a v dalším výhledu, je analýza klíčových faktorů rozvoje území (přírodní poměry, ekonomika, obyvatelstvo, struktura osídlení, infrastruktura, veřejná správa) a jejich syntéza z hlediska dosaženého stupně ve třech základních pilířích – ekonomický rozvoj a regionální konkurenceschopnost, územní soudržnost a environmentální udržitelnost. (Strategie MMR, 2013, str. 4, 9)

Wokoun a kol. autorů (Wokoun a kol., 2008, str. 18) definují regionální rozvoj v souvislosti s územním rozvojem. Dle jejich názoru spolu dohromady územní a regionální rozvoj tvoří tzv. prostorový rozvoj. Ten je možné definovat jako zlepšení ekonomické, sociální, ekologické a kulturní situace v důsledku lepšího prostorového uspořádání socioekonomických aktivit a lepšího využití přírodních zdrojů.

Pojem regionální rozvoj se v praxi i v odborné literatuře prolíná s pojmem regionální politika. Existuje rozdíl mezi místním rozvojem, který se uskutečňuje v daném místě a regionálním rozvojem, který se pojí s vyšším územně samosprávným celkem. Regionální rozvoj je „*růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů vedoucí ke zvyšování životní úrovně a kvality života jejich obyvatel*“. V tomto případě se jedná o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury příslušného územního celku a jeho částí a odstraňování regionálních disparit. (Stejskal, Kovárník, 2009, str. 20-27)

3.1.2.Strategie regionálního rozvoje

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 (dále také SRR) je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje. SRR je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. (Strategie MMR, 2013, str. 4-5)

Strategie slouží jako důležité východisko při realizaci programového období 2014–2020, proto je posílena reflexe relevantních vazeb s dokumenty Evropské unie. Stěžejní je Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Strategie Evropa 2020 se zaměřuje na tři hlavní priority: Inteligentní růst se snaží rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích; Růst podporující začlenění rozvíjí ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností. Třetím pilířem je udržitelný růst, který podporuje konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje. Z výše uvedených důvodů je postavena SRR ČR na nové typologii území ČR, která rozděluje podle socioekonomických ukazatelů a polohového potenciálu území České republiky do třech typů – rozvojová, stabilizovaná a periferní území. V těchto typech pak navrhuje SRR ČR specifické, tematické zaměření podpor, jež mají více zohledňovat územní potřeby a zároveň plnit hlavní cíle regionální politiky v České republice. Kromě typologie území ČR jsou ale prostřednictvím SRR ČR vymezeny podle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, i státem podporované regiony, které procházejí napříč jednotlivými typy území. (Strategie MMR, 2013, str. 4-5)

3.2. Regionální politika

3.2.1. Definice regionální politiky

Regionální politika představuje soubor intervencí, které ovlivňují rozložení ekonomických aktivit v území, k rozvoji infrastruktury a ke snížení nerovnováhy v sociálním rozvoji. Důležitá je vzájemná vazba s dalšími podpůrnými státními politikami, například se sociální politikou a s průmyslovou politikou. Dochází také k zohledňování regionální dimenze v rámci sektorových politik.

Jedná se tedy o průřezovou koordinační státní politiku, která definuje soubor intervencí vedoucích k ekonomickému růstu a vyváženému rozvoji regionů a vytváří hlavní východiska pro formulaci regionálních přístupů v rámci sektorových a odvětvových politik. (Strategie MMR, 2013, str.4)

Existence regionální politiky vyplývá z meziregionálních diferencí, přičemž praktická realizace regionální politiky je pak vázána na splnění určitých podmínek, a sice na politické vůli regionálními problémy se nejen zabývat, ale je i řešit, a na ekonomických možnostech tyto problémy řešit. S tím souvisí i motivy existence regionální politiky. (Wokoun a kol., 2008, str. 24)

„Regionální politika pak na základě poznatků o regionálním rozvoji ovlivňuje reálný regionální rozvoj a regionální rozvoj zpětně působí na regionální politiku. To znamená, že je veřejnou politikou, která využitím socioekonomických nástrojů ovlivňuje rozmístění hlavních socioekonomických zdrojů a aktivit za účelem harmonického rozvoje regionů“. Motiv regionální politiky lze obecně rozdělit na ekonomické, ekologické a sociální. Základním ekonomickým motivem pro regionální politiku je plné využití všech výrobních faktorů, zejména pracovní síly. Sociální motivy regionální politiky byly původně dominantní. V současnosti se uplatňují především důvody plné zaměstnanosti, úvahy o obecním blahu i regionálním rozdělení příjmů. Ekologické motivy se prosadily až v sedmdesátých letech s aspektem překonání vzrůstajícího znehodnocování životního prostředí. (Wokoun a kol., 2008, str. 12-13)

Rozdíly v socioekonomické vyspělosti regionů však nejsou jediným důvodem pro existenci regionální politiky. Regionální politiku je nutno spíše chápat jako součást souboru

ekonomických a sociálních politik, pomocí níž se státy snaží dosáhnout národních cílů jako je ekonomický růst, rovnost šancí obyvatel, sociální a politická stabilita, rozdělování příjmů způsobem, který většina obyvatel považuje za spravedlivý a který je současně ekonomicky stimuluje. (Šilhánková, 2007, str. 36)

Regionální politika, která je „součástí státní politiky, ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření napomáhající, jak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst, tak na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem“. (Goodall, 1987, str. 306)

Konkrétní obsahové vymezení regionální politiky je pochopitelně podmíněno aktuální sociálně ekonomickou situací a jí odpovídající státní hospodářskou politikou. (Kolektiv autorů, 2008, str. 100)

3.2.2. Vývoj regionální politiky

Regionální politika byla poprvé realizována ve Velké Británii v období velké hospodářské krize ve 30. letech 20. století a postupně se dostávala do popředí zájmu celé Evropy. Hospodářská krize negativně ovlivnila všechna odvětví ekonomiky v celé Evropě, USA i v Anglii. Na základě analýzy rozdílů průběhu krize v jednotlivých regionech Anglie, Skotska a Walesu vyšlo najevo, že byl nejvíce postižen především těžební průmysl. Regiony, v nichž se těžba uhlí a hutnictví soustředily nejvíce, potřebovaly zvláštní pomoc pro obnovení sociální stability. Z toho důvodu byl přijat v roce 1934 tzv. „Zákon o speciálních územích“. Obsahem tohoto zákona bylo definování způsobů pomoci problémovým regionům a pravidla, podle nichž docházelo k alokaci prostředků. (Šilhánková, 2007, str. 39)

Problematika rozdílů v sociálně ekonomickém rozvoji regionů se do popředí zájmu ekonomů začala dostávat nejen v souvislosti výše uvedené celosvětové hospodářské krize, ale zejména po 2. světové válce. Proces implementace regionální politiky ve Velké Británii pokračoval a soustředil se především na podporu území po poválečné realokaci průmyslu. V tomto poválečném období došlo hned k několika změnám výroby. Došlo k omezení výroby

(především válečného charakteru), část výroby se vrátila do původních lokací, především v rámci londýnské aglomerace a část výroby nezvládla změnu technologií, kdy došlo mezi Evropou a Severní Amerikou k přechodu dopravy z lodní na leteckou. Díky tomu došlo ke krachu glasgowské loděnice a pro Skotsko se tak situace stala kritickou. (Šilhánková, 2007, str. 39)

V této spojitosti se jedná o tzv. druhou vlnu regionální politiky, opírající se o keynesiánský přístup a základní myšlenku „práce za dělníky“. Díky zvyšování mobility pracovních sil sice docházelo k úbytku praceneschopných obyvatel v postižených územích. Současně však docházelo k dalšímu prohlubování úpadku těchto regionů, neboť zde zůstávali jen starší obyvatelé, kteří do budoucna nebyli schopni přispět k žádnému dalšímu rozvoji území. Cílem tohoto nově formovaného přístupu k regionální politice bylo vytvoření nástrojů napomáhajících přílivu investic jak ze soukromého, tak i veřejného sektoru do problémových regionů. Jednou z možností, jak dosáhnout naplnění toho cíle bylo zakládání nových měst v ekonomicky postižených územích. (Šilhánková, 2007, str. 39)

Z výše uvedeného vyplývá, že regionální politika vychází ze snahy podpořit rozvoj problémových regionů. Její konkrétní vymezení, cíle a nástroje pak závisí na dané sociálně ekonomické situaci a hospodářské politice daných států. (Kadeřábková a kol., 1996, str. 46)

Regionální politika je prováděna na několika úrovních:

- nadnárodní úroveň (regionální politika prováděna relativně nezávisle přímo EU)
- národní úroveň (silně diferencována regionální politika uskutečňována jednotlivými členskými zeměmi, které však postupně přejímají některá společná pravidla)
- regionální úroveň (prováděna ve většině zemí, je dlouhodobě posilována). (Novotná, 2007, str. 81)

3.2.3. Typy regionální politiky

V souvislosti s historickým vývojem rozlišujeme dva základní přístupy k regionální politice: tradiční (exogenní) regionální politika a současná (endogenní) regionální politika.

Tradiční regionální politika je zaměřena především na ovlivnění mobility výrobních faktorů, které jsou směřovány z vyspělých regionů do regionů málo rozvinutých. Tento typ politiky

převládal v EU do poloviny 70. let 20. století. Účinnost opatření, která byla realizována pomocí tohoto pojetí regionální politiky je velmi nízká. (Žítek, Klímová, 2008, str. 23)

Exogenní regionální politika je rozlišována na: růstově orientovanou regionální politiku, kdy cílem je optimální alokace výrobních faktorů v prostoru, stabilizačně orientovanou regionální politiku, jejímž cílem je vyvážená ekonomická struktura všech regionů a infrastrukturně orientovanou regionální politiku, kdy cílem je rovnoměrné vybavení všech regionů infrastrukturou. (Žítek, Klímová, 2008, str. 23)

Endogenní regionální politika je orientována na:

- lidský kapitál – zlepšení kvality nabídky pracovních míst a kvalifikační struktury nabídky pracovních sil
- inovace – zlepšení inovačního potenciálu podniků, využití vhodných ekonomických zdrojů
- organizační a institucionální rámec – horizontální a vertikální propojení politik, decentralizace rozhodování a finančních zdrojů. (Žítek, Klímová, 2008, str. 24)

Tabulka 1 – Tradiční a současné pojetí regionální politiky

Aspekt	Regionální politika	
	Tradiční	Současná
Regiony	geograficky relativní stálost problémových regionů	geograficky relativně rychle se měnící problémové regiony
Problémy	rozvinutost/zaostalost	strukturální změny
Strategie	regionální růst	regionální inovace
Nástroje	meziregionální přerozdělování	mobilizace vnitřních zdrojů
Orientace na	kapitál, suroviny, velké firmy	informace, technologie, služby, malé a střední firmy
Organizační forma	centralizace	decentralizace

Upraveno, Bachter a Yuill 2001, str. 45

3.2.4. Cíle a nástroje regionální politiky

Základním strategickým záměrem regionální politiky je snížit míru diferencovanosti v ekonomické a sociální vyspělosti jednotlivých regionů, potažmo států. Podkladem

pro formulaci cílů regionální politiky je identifikace hlavních regionálních rozvojových problémů a zároveň musí být v souladu se státní hospodářskou politikou. Cíle stanovené pro řešení identifikovaných problémů jsou pro jednotlivá časová období upřesňovány tak, aby bylo možné dohlížet na jejich plnění a bylo možné posoudit účinnost těchto vybraných nástrojů. Z toho vyplývá, že nástroje regionální politiky jsou voleny na základě stanovených cílů. (Wokoun, Mates , 2006, str. 116)

„Nástroje regionální politiky se obvykle člení do dvou základních skupin, a to na nástroje makroekonomické a mikroekonomické povahy. Nicméně se užívají i některé ostatní nástroje, které nemají primární ekonomický obsah. Užití makroekonomických nástrojů je pro řešení regionálních problémů silně omezeno ostatními národohospodářskými cíli, zejména udržením inflace na žádoucí úrovni, vyrovnaností platební bilance, případně realizací cílů průmyslové či agrární politiky“. (Kolektiv autorů, 2008, str. 107)

Mezi základní makroekonomické nástroje lze zařadit fiskální, monetární politiku a protekcionismus. V rámci fiskální politiky dochází prostřednictvím státního rozpočtu k meziregionálnímu přerozdělování. Mechanismus této redistribuce spočívá v systému daní a odvodů na jedné straně a ve struktuře výdajů státního rozpočtu na straně druhé. Hlavní součástí monetární politiky je ovlivňování množství peněz v ekonomice. Její využití pro řešení regionálních problémů je velmi přísně omezené vzhledem k jejím negativním vlivům na inflaci. Regionalizace monetární politiky se může provádět prostřednictvím usnadnění přístupu k úvěrům ve vybraných regionech, tedy regionalizací objemů poskytovaných úvěrů, výše úrokové míry a lhůt splatnosti. Třetí skupinu makroekonomických nástrojů tvoří protekcionismus, který představuje státní ovlivňování dovozů prostřednictvím dovozních limitů a cel. (Kolektiv autorů, 2008, str. 108)

Hlavním posláním mikroekonomických nástrojů je ovlivňovat rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci. Podle toho, na který ekonomický subjekt jsou nástroje zaměřeny, je lze rozdělit do dvou základních skupin: nástroje ovlivňující prostorový pohyb pracovních sil a nástroje působící na prostorový pohyb kapitálu. Mikroekonomické nástroje mají vždy podobu určitých finančních částek poskytovaných účelově. Pokud jsou to částky plynoucí ze státního rozpočtu, jde vlastně

o konkretizaci fiskální politiky. Částky však mohou plynout i z rozpočtů regionálních či lokálních. Cílem mikroekonomických nástrojů je obnovení rovnováhy na regionálních trzích práce ovlivňováním jedné či obou stránek tohoto vztahu. (Kolektiv autorů, 2008, str. 109)

„Cílem regionální politiky je efektivní a vyvážený rozvoj všech částí státu a aktivace jejich nedostatečně využívaného potenciálu, zejména pokud jde o hospodářský rozvoj a životní podmínky obyvatel, možnost pracovních příležitostí, zvyšování kvalifikace a vzdělávání, dostupnost nejdůležitějších služeb, a to při současném respektování místních zvláštností, přírodních hodnot území a požadavků tvorby a ochrany životního prostředí“. (Šilhánková, 2007, str. 36)

3.2.5. Principy regionální politiky

Regionální politika stojí na několika principech. Jejich struktura zůstává v čase velice podobná, ale lze definovat určité změny. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky uvádí 6 základních principů. (Žítek, Klímová, 2008, str. 25)

Princip koncentrace

Vychází z potřeby soustředit úsilí a prostředky na podporu rozvoje hlavně těch regionů, které vykazují dlouhodobě nižší ekonomickou výkonnost a životní úroveň. (Žítek, Klímová, 2008, str. 25)

Princip programování

Základ tohoto principu je postaven na potřebě koncepčního přístupu při zajišťování rozvoje jednotlivých regionů, včetně programové koordinace aktivit různých subjektů, kteří se podílejí na rozvoji daného území. Podpory se vztahují na programy se stanoveným pevným časovým rámcem, s ohraničeným spektrem podpor, s vyhrazeným rámcem pro podíly účasti zadavatelů projektů a s pevně vyčleněným objemem prostředků. Dále se podpora týká programů se stanovenými podmínkami pro přihlašování a výběr jednotlivých projektů, stanovením odpovědnosti za realizaci programu, způsob řízení a vyhodnocování programu. (Žítek, Klímová, 2008, str. 25)

Princip partnerství

Tento princip vyžaduje, aby se na konkrétním rozdělení a také využití finančních prostředků z EU v rámci jednotlivých programů v co nejširší míře podíleli samotní příjemci, národní, regionální a lokální orgány. Obvykle je vyžadována 50 % finanční spoluúčast. Tuto spolupráci je potřeba zajišťovat od stádia přípravy programu až po realizaci akcí, vyhodnocování programů a kontroly plnění přijatých opatření. (Wokoun, Mates, 2011, str. 120)

Princip adicionality

Jde o spolufinancování schválených projektů. Princip stanovuje, že vynaložené prostředky ze společného rozpočtu EU mají pouze doplňovat ostatní veřejné výdaje, nikoli je nahrazovat. V praxi to znamená, že prostředky poskytnuté ze zdrojů EU musí být doplněny určeným podílem zdrojů ze strany příjemce pomoci. (Kolektiv autorů, 2008, str. 128)

Princip monitorování a vyhodnocování

Jedná se o průběžné sledování a vyhodnocování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynakládaných prostředků. Jde o důslednou kontrolu věcného a finančního plnění projektu. Před schválením projektu je nutné podrobné hodnocení jeho dopadů, poté následuje průběžné monitorování realizace projektu a na závěr zhodnocení skutečných přínosů projektu. Význam tohoto principu se neustále zvyšuje. (Kolektiv autorů, 2008, str. 128)

Princip koordinace

Spočívá v nutnosti koordinovat činnost jednotlivých odvětvových ministerstev v rámci regionální politiky. Tím je v ČR pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj. Lze se setkat s několika různými přístupy k regionální politice, které uvádí EU. (Žítek, Klímová, 2008, str. 25)

3.2.6. Aktéři regionální politiky

Z hlediska organizace, zabezpečení a realizace regionální politiky má smysl rozdělit aktéry regionálního rozvoje do dvou skupin. Do první skupiny patří subjekty, které představují

institucionální rámec regionální politiky, do druhé patří příjemci podpor a další subjekty, které lze označit za partnery regionálního rozvoje. (Žitek, Klímová, 2008, str. 30)

Do institucionálního rámce regionální politiky řadíme: Ministerstvo pro místní rozvoj, ostatní ústřední orgány státní správy podléhající koordinaci ze strany MMR, kraje, obce, Regionální rady regionů soudržnosti a poradní či koordinační orgány jako např. Národní programový a monitorovací výbor. Další subjekty zainteresované v problematice regionálního rozvoje jsou: Parlament ČR, rozvojové agentury s celostátní či regionální působností, hospodářské a agrární komory, zájmová sdružení, zaměstnanecké a zaměstnavatelské organizace, instituce veřejného sektoru (vysoké školy, zdravotní a sociální zařízení, kulturní instituce), nestátní neziskové organizace a podnikatelské subjekty. (Žitek, Klímová, 2008, str. 30)

3.3.Moderní regionální politika

Současné období regionální politiky je do značné míry eklektické (s poněkud výraznějším zastoupením institucionálních a neoliberálních přístupů). V regionální politice, vycházející z neoliberálních přístupů, dominují spíše opatření stimulující lokální iniciativu, a to jak u subjektů soukromého sektoru tak v případě subjektů veřejného sektoru. Současné přístupy k řešení regionálních problémů zdůrazňují především podporu malým a středním firmám, podporu šíření technických inovací, decentralizační opatření ve sféře veřejné správy či podporu lokální iniciativě. Výrazným rysem současné regionální politiky je provazování regionální politiky s dalšími podpůrnými státními politikami a také zvýšený důraz na monitorování průběhu podpůrných programů a hodnocení jejich účinnosti a efektivnosti. (Blažek, Uhlíř, 2011, str. 167)

Důvodů, proč je regionální politika řazena mezi jedno z nejdůležitějších témat v koncepci celkové státní politiky, je hned několik. Nejzásadnější jsou však dva. Regionální politika může z dlouhodobého hlediska napomoci snižovat veřejné výdaje. Pokud úřady veřejné správy podporují místní firmy, působí to jako stimulace pro rozvoj zdejších ekonomických aktivit. Díky tomu dochází ke snižování míry nezaměstnanosti, a tím i úspoře výdajů na podporu nezaměstnaných. Daňové příjmy se mohou využít účelněji. Z regionální politiky

profitují i rozvinuté regiony. Stimulací ekonomických aktivit v zaostalejších oblastech se vytvoří nové trhy pro výrobky z již prosperujících regionů. (Lacina, 2007, str. 5)

Regionální politika státu je prováděna na dvou klíčových úrovních. První z nich je úroveň v rovině státu jako celku. Na této úrovni je regionální politika prováděna prostřednictvím ústředních orgánů státní správy. Má selektivní povahu a přednostně se soustředí na vymezené regiony. Druhá úroveň je v rámci samostatného regionu. Na této úrovni je regionální politika prováděna prostřednictvím orgánů regionální samosprávy. Díky reformám veřejné správy z první třetiny 20. století význam tohoto přístupu značně vzrostl. Zejména proto, že reformy veřejné správy se uskutečňovaly v duchu zásad demokratizace, decentralizace a dekoncentrace. Uplatňuje se zde i princip subsidiarity. Národní regionální politika má v zásadě celoplošný charakter. Prioritně je ovšem orientována na odstraňování vnitroregionálních problémů a disparit. Obzvláště zdůrazňuje vazbu na obce, potažmo mikroregiony. (Lacina, 2007, str. 5)

V průběhu druhé poloviny devadesátých let nastal postupný obrat a regionální politika se stala jedním z nejdůležitějších politik z aspektu přípravy ČR na vstup do EU. V této době došlo pro jednotlivé úrovně státu k úspěšnému vytvoření celého souboru programových dokumentů jako jsou Strategie regionálního rozvoje ČR, Regionální operační programy, Strategie rozvoje budoucích krajů a také Programy rozvoje krajů, Strategie či Programy rozvoje mikroregionů a Programy rozvoje obcí. (Wokoun, 2003, str. 195)

K legislativnímu zabezpečení v České republice došlo vzápětí po vytvoření výše uvedených dokumentů. V roce 2000 byl vytvořen základní systémový, legislativní a institucionální rámec regionální politiky souborem zákonů přijatým v souvislosti se zaváděním krajského zřízení v České republice. (Wokoun, 2003, str. 209)

Pro regionální politiku jsou klíčové následující zákony:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- zákon č.129/2000 Sb., o krajích,

- zákon č.132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o Hlavním městě Praze,
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. (Kolektiv autorů, 2008, str. 149)

„Je nutné si uvědomit, že při provádění regionální politiky ČR se musí zohledňovat celá řada legislativních dokumentů, která mají dopad na různé oblasti, např. zákon o investičních pobídkách, zákon o veřejných zakázkách, zákon o vyvlastňování pozemků, zákon o podpoře malého a středního podnikání, zákon o posuzování vlivu na životní prostředí, zákon o koncesních smlouvách a koncesním řízení“. (Novotná, 2007, str. 165)

3.4. Regionální politika Evropské Unie

Regionální politika v EU je cílevědomá, koncepční činnost místních a regionálních vládních úrovní a ústředních vlád v členských zemích EU. Jejím cílem je identifikace a eliminace problémů a negativních důsledků nerovnoměrného ekonomického rozvoje a strukturálních změn. Instrukce EU provádějí její koordinaci a harmonizaci. Regionální politika v rámci EU by měla napomoci zmírňovat a předejít rozdílnému ekonomickému rozvoji regionů a výrazné migraci pracovních sil a kapitálu. (Peková, Pilný, 2008, str. 155)

V rámci regionální politiky EU jde o koordinaci národních regionálních politik, a o vlastní realizaci politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti formou finanční podpory rozvojových aktivit jednotlivých regionů. (Strategie MMR, 2013, str.4)

Z důvodu neustálého rozšiřování Evropské unie dochází ke zvýrazňování diferencí v sociální a hospodářské úrovni rozvoje jednotlivých regionů. Vzhledem k tomu, že snaha o snižování rozdílů v hospodářské úrovni regionů a členských států je zakotvena jako jeden z cílů integračního procesu již v zakládacích smlouvách Evropského hospodářského společenství z roku 1957, není možné tento problém ignorovat. Základním prostředkem ke snižování regionálních rozdílů v rámci Evropské unie je právě regionální politika. (Wokoun a kol., 2008, s. 329)

Pro založení regionální politiky bylo hned několik důvodů, převážně šlo o ekonomické, sociální, politické a později také ekologické důvody. Hlavním cílem bylo zvýšení ekonomické a sociální soudržnosti a následné snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů. Sbližováním úrovní jednotlivých oblastí dochází ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti a k celkovému ovlivnění výkonnosti ekonomiky. (Marek, Kantor, 2009, str. 19)

V rámci Evropské unie existuje několik pojetí a přístupů k regionální politice. Postupně všechny členské země Evropské unie přistoupily k realizaci vlastní národní regionální politiky, pomocí níž usilují o snížení rozdílů v životní úrovni mezi regiony a bojují s vysokou regionální nezaměstnaností. Podporují zpravidla socioekonomické struktury v zaostávajících regionech či v územních s nevyhovující strukturou průmyslu. (Wokoun, 2003, str. 19)

Regionální politika zaujímá velmi významné postavení nejen v rámci celkové hospodářské politiky EU, ale i v rámci její celkové politiky, což dokumentuje skutečnost, že z hlediska finančních prostředků, vynakládaných na zabezpečení svých cílů, se dlouhodobě řadí na druhé místo hned za společnou zemědělskou politiku. (Wokoun, 2003, str. 21)

3.4.1. Programování v regionální politice v rámci EU

Tento princip je založen na řešení regionální problémů formou víceletých programovacích období. Pro tato období jsou zpracovávány víceleté a víceoborové programy, na jejichž základě jsou alokovány prostředky regionálního rozvoje. Zdůrazňován je tedy komplexní přístup k řešení problémových regionů v co nejširších časových a prostorových souvislostech, nikoli podpora prostřednictvím jednotlivých izolovaných projektů. (Kolektiv autorů, 2008, s. 127–128)

Zpracování konkrétního programu pro podporu rozvoje konkrétního regionu či konkrétní oblasti vychází z celé řady dokumentů národní i nadnárodní úrovně. Programové dokumenty vytvořené pro potřeby regionálního rozvoje České republiky lze rozdělit do dvou základních skupin. Jedná se o strategické a programové dokumenty členského státu vypracované na úrovni státu a krajů, které slouží k vymezení a naplňování cílů národní regionální politiky

ČR. Druhou skupinou jsou programové dokumenty s přímou vazbou na EU, sloužící k získávání finančních prostředků z rozpočtu EU. (Wokoun, Mates, 2006, str. 48–49)

Realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti je prováděna prostřednictvím tzv. programování. Programováním se rozumí několikastupňový proces organizování, rozhodování a financování uskutečňovaný s cílem provádět na víceletém základě společnou akci Společenství a členských států pro dosahování cílů. (Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 52–53)

Prostředky ze strukturálních fondů nejsou určeny ke krytí jednotlivých akcí, ale k podpoře komplexních rozvojových programů, které mají svůj rozpočet, jenž je členěný dle priorit a jednotlivých opatření. (Vilamová, 2005, s. 26)

3.5. Fondy EU

Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. (www.strukturalni-fondy.cz)

3.5.1. Strukturální a investiční fondy

K naplňování cílů regionální a strukturální politiky slouží jakožto klíčový finanční nástroj strukturální fondy. Jsou pojímány coby prostředek politiky hospodářské a sociální soudržnosti uskutečňované v EU jako celku. Tato politika byla v Evropských společenstvích s konečnou platností definována v roce 1988 na základě rozhodnutí o spojení regionální politiky s částí sociální a zemědělské politiky v jednotnou strukturální politiku. Strukturální fondy samozřejmě nejsou jediným zdrojem finančních prostředků pro realizaci rozvojových aktivit členských států EU. Zmíněné aktivity jsou zčásti rovněž hrazeny formou úvěrů poskytovaných Evropskou investiční bankou. (Lacina, 2007, str. 33)

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)

Fond se zaměřuje se na modernizaci a posilování hospodářství. Podporovány jsou investiční projekty, jako např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, budování

stokových systémů, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, rozvoj a obnova sportovních areálů, rekonstrukce kulturních památek, výsadba regenerační zeleně, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, zavádění služeb elektronické veřejné správy. (www.strukturalni-fondy.cz)

Evropský sociální fond (ESF)

Podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. ESF podporuje neinvestiční projekty, jako např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, zaměřuje se na tvorbu inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů. (www.strukturalni-fondy.cz)

Fond soudržnosti (FS)

Neboli jinak také Kohezní fond, je na rozdíl od strukturálních fondů určen na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Podobně jako u ERDF jsou z něj podporovány investiční projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, ochranu životního prostředí a na oblast energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Jedná se o finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny nebo kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova.

Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Jde o finanční nástroj na podporu rybolovu, který spadá do společné rybářské politiky EU. Fond podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti a ochraně životního prostředí. Financuje aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu, investice na modernizaci zpracovatelského průmyslu, modernizace plavidel, podpory likvidace už nedostačujících plavidel, zlepšování akvakultury. (www.strukturalni-fondy.cz)

3.5.2. Ostatní fondy

Fond solidarity

Fond poskytuje rychlou a flexibilní finanční pomoc při velké přírodní katastrofě. O pomoc může zažádat členský stát, pokud jsou škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu. V rámci fondu lze poskytnout pomoc také preventivním opatřením proti těmto přírodním katastrofám. (www.strukturalni-fondy.cz)

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci financuje projekty na pomoc pracovníkům propuštěným v důsledku globalizace. To znamená např. v případě bankrotu velkého podniku či při přemístění továrny mimo území EU, případně když je v určitém regionu v jednom odvětví propuštěno mnoho lidí najednou. O pomoc z tohoto fondu mohou požádat pouze členské státy. (www.strukturalni-fondy.cz)

3.6. Regionální politika ČR a její cíle

„V současnosti je česká regionální politika chápána jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury“. (Wokoun a kol., 2008, str. 397)

Úsilí o vyvážený rozvoj není pojímáno jako snaha o zajištění stejného rozvoje ve všech regionech. Cílem tohoto úsilí je, aby vývoj v celém státě i na úrovni regionů byl proporcionální, nekrizový, aby byla vytvořena rovnost šancí regionů a byl plnohodnotně využíván jejich demografický, přírodní, hospodářský a případně i další potenciál. (Wokoun a kol., 2008, str. 397)

Cíle regionální politiky ČR na období 2014–2020 odráží základní funkce regionální politiky a vychází z analytických závěrů a vývojových tendencí v oblasti regionálního rozvoje. Globálním cílem je zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí, přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých

územně správních celků. Globální cíl je rozveden ve čtyřech základních cílech regionální politiky korespondujících s prioritními oblastmi SRR. (Strategie MMR, 2013, str. 80-81)

Základní cíle a jejich zdůvodnění:

- Cíl 1: Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl)

Ekonomický růst v objemu, který by umožňoval realizaci cílů regionální politiky, je podmíněn identifikací regionálních pólů růstu a koncentrací úsilí na zvyšování jejich konkurenceschopnosti. Analytické závěry potvrzují, že v důsledku difuzních efektů se v návaznosti na ekonomický růst určitého regionálního centra zvyšuje i ekonomický potenciál v jeho zázemí. Nutnou podmínkou pro takový proces je však odpovídající infrastruktura, jejíž absence může růst regionální konkurenceschopnosti výrazně zpomalit. Návrh cíle reflektuje hlavní trendy a požadavky na současný charakter konkurenceschopnosti, které spočívají například v podpoře výzkumu, vývoje a inovací a rozvoje lidských zdrojů nebo budování vyšších typů infrastruktury. Na základě zmíněných skutečností je v rámci tohoto růstového cíle ve vztahu k podpoře územní vyváženosti kladen zejména důraz na zlepšení podmínek pro využití ekonomického potenciálu jednotlivých dílčích území. (Strategie MMR, 2013, str. 80-81)

- Cíl 2: Zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl)

Při vývoji české společnosti dochází v posledních letech k její stále větší diverzifikaci, a to zejména v jednotlivých územních úrovních. Vedle dlouhodobé dominance Prahy nad ostatními regiony se ale začínají projevovat i výrazné rozdíly mezi městy, jejich aglomeracemi a periferními regiony. Nerovnosti se v území projevují v celém spektru oblastí, vedle demografického vývoje například v kapacitě a dostupnosti veřejných služeb, v absenci pracovních příležitostí nebo v postupném nárůstu sociální vyloučení a zvyšování rizika chudoby. Vyrovnávací cíl má za úkol odpovídajícím způsobem reagovat na tyto prohlubující se socioekonomické nerovnosti a krizové situace s důrazem na nejvíce postižené regiony ČR. (Strategie MMR, 2013, str. 80-81)

- Cíl 3: Posílit environmentální udržitelnost (preventivní cíl)

Koncentrace ekonomických a sídelních aktivit způsobuje významné změny krajiny a životního prostředí. V intenzivně hospodářsky i populačně využívaných oblastech dochází ke kumulaci negativních dopadů rozvoje ovlivňujících životní prostředí i život v něm. Tyto změny spolu s některými globálními, klimatickými jevy přispívají k nárůstu počtu různých živelních pohrom. V reakci na tyto problémy je v preventivním cíli akcentován environmentální pilíř udržitelného rozvoje, ve kterém je žádoucí, aby docházelo ke sladění socioekonomického rozvoje s limity a možnostmi životního prostředí v daných územích. (Strategie MMR, 2013, str. 80-81)

- Cíl 4: Optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl)

Institucionální cíl je koncipován jako průřezový, neboť se zaměřuje na vytváření podmínek, které jsou nezbytné pro realizaci cílů 1, 2 a 3. Kvalitní veřejná správa a její vzájemná spolupráce včetně nastavení transparentního a funkčního legislativně administrativního prostředí umožní na jedné straně zlepšení podmínek pro podnikatelský sektor i veřejnost obecně, na straně druhé dostatečné a adekvátní zajištění veřejných služeb. Celý proces musí být také rámován kvalitním strategickým plánováním a řízením se zapojením všech relevantních partnerů. (Strategie MMR, 2013, str. 80-81)

3.7. Dotace

Dotací se rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým a fyzickým osobám na stanovený účel a za podmínek uvedených v rozhodnutí o poskytnutí dotace vydané poskytovatelem příjemci dotace ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů, a dále též peněžní prostředky z rozpočtu územích samosprávných celků poskytnuté právnickým a fyzickým osobám na stanovený účel a za podmínek uvedených ve smlouvě o poskytnutí dotace vydané poskytovatelem příjemci dotace ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jedná se o nenávratnou formu podpory. (www.strukturalni-fondy.cz)

Pro většinu obcí má úspěch při získávání dotací zásadní vliv na uskutečňování investičních záměrů. Poskytování dotací ze státního rozpočtu upravují rozpočtová pravidla. Tuto dotaci

může poskytnout pouze ústřední orgán státní správy, Akademie věd a Grantová agentura České republiky, nebo ten, koho určí zvláštní zákon. U dotace je vždy třeba přesně splnit podmínky stanovené poskytovatelem v příslušném rozhodnutí či smlouvě. Jde zejména o dodržení účelu, na který byla dotace poskytnuta, o dodržení podmínek souvisejících s tímto účelem, o termín dokončení záměru a případně o míru zapojení vlastních zdrojů. Vedle dotací dostávají obce ze státního rozpočtu také příspěvky na různé účely. V současnosti se jedná zejména o příspěvek na výkon státní správy. Obec může se získanými penězi nakládat podle svého uvážení a financovat z něj výdaje související s výkonem přenesené působnosti. (SMO ČR, 2014, str. 52)

3.7.1. Typologie dotací

Rozlišujeme dvě základní formy dotací: specifické účelové, které jsou poskytovány na předem stanovený účel. Obec je zodpovědná poskytovateli za jejich užití k danému účelu. A všeobecné neúčelové dotace, které obce nebo kraj obdrží také na základě stanoveného kritéria, ale jejich užití je zcela v jejich kompetenci. Oba typy dotací mohou být používány na financování jak běžných, tak kapitálových výdajů. (Provazníková , 2009, str. 91)

Účelové dotace mohou být podmíněny v tom smyslu, že vyžadují od obcí jejich spoluúčast na financování daných výdajů. Dotace bez spoluúčasti jsou dotace, které představují pevnou částku, kterou vyšší vládní úroveň poskytne obci na předem určené statky a služby bez ohledu na to, jestli obec vynakládá ještě své finanční prostředky na danou službu. Pokud má dotace formu určitého procentního podílu na celkové vynaložené částce, jde o dotace se spoluúčastí. V tomto smyslu rozlišujeme rovnocennou podmíněnou účelovou dotaci v případě pevně stanoveného rovnocenného podílu obce a státu na financování služby. Dále rozlišujeme nerovnocennou podmíněnou účelovou dotaci v případě, že částka, kterou poskytuje stát v rámci dotace, je stanovena fixně bez ohledu na to, kolik vlastních zdrojů obec na dané služby využije. (Provazníková , 2009, str. 91)

Účelové i neúčelové dotace mají charakter běžných a kapitálových dotací. Běžné dotace, které slouží na financování neinvestičních potřeb jsou účelové a neúčelové, o jejichž použití rozhodují obce samy. Účelové běžné dotace jsou poskytovány obcím a krajům na vymezený účel, nejčastěji na financování vzdělání, na údržbu komunikací. Jsou zpravidla zúčtovatelné,

tzn. nevyčerpaná část dotace se musí vrátit. Poskytování neúčelových dotací není vázáno na předem vymezený účel a na předem vymezené podmínky. Odpovídají lépe tendenci posilovat pravomoc a odpovědnost orgánů územní samosprávy za jejich hospodaření. Do rozpočtů obcí jsou dále poskytovány z rozpočtové soustavy, zejména ze státního rozpočtu, peněžní transfery ve formě kapitálových účelových dotací. Slouží na financování konkrétní investice. Jsou proto přísně zúčtovatelné, nevyčerpaná, ale i nesprávně použitá část této dotace se vrací. (Peková, 2008, str. 236)

3.8. Rozpočet obce

Rozpočet územního samosprávného celku je plánem, jímž se řídí financování jeho činnosti. Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace včetně tvorby a použití peněžních fondů. Rozpočet se vypracovává v návaznosti na rozpočtový výhled, který je pomocným nástrojem územního samosprávného celku sloužícím pro střednědobé finanční plánování jeho hospodářství. Rozpočet se zpravidla sestavuje jako vyrovnaný, může být schválen jako přebytkový nebo jako schodkový. Rozpočet se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví vyhláškou Ministerstvo financí. Návrh rozpočtu musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu obce. (Mates, Wokoun, 2001, str. 119)

Každá obec musí vytvářet svůj rozpočet, podle něhož hospodaří, na období jednoho roku. Rozpočty obcí jsou součástí soustavy veřejných rozpočtů. Všechny veřejné rozpočty fungují autonomně, ale vznikají mezi nimi různé vazby. Proto je pro obce důležitá také příprava a projednávání státního rozpočtu. Tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů obcí upravuje zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Při zpracování ročního rozpočtu vychází obec z rozpočtového výhledu. Ten obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Rozpočtový výhled chápeme jako pomocný nástroj hospodaření obce, který má sloužit pro střednědobé finanční plánování rozvoje jejího hospodářství. (SMO ČR, 2014)

3.8.1. Hospodaření podle schváleného rozpočtu

Obce hospodaří s financemi v souladu se schváleným rozpočtem a zároveň po celý rok systematicky a úplně kontrolují jak hospodaření své, tak i právnických osob, které zřídily nebo založily. Jestliže průběh roku přinese změnu, která si vyžádá změnu v rozpočtu, lze ji provést výhradně tzv. rozpočtovým opatřením. Rozpočtové opatření je povinné v případech, kdy nastanou změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu nebo změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám. A samozřejmě také v případě, že hrozí nebezpečí rozpočtového schodku. Rozpočtová opatření se evidují podle časové posloupnosti. Změny v rozpočtu schvaluje zastupitelstvo obce. (SMO ČR, 2014)

3.8.2. Struktura rozpočtu obce

„Rozpočet je z účetního hlediska bilance. Bilancuje běžné (zpravidla každoročně se opakující) a kapitálové (spíše jednorázové, neopakující se) příjmy a výdaje. Přitom v průběhu rozpočtového období příjmy postupně přicházejí na účet rozpočtu u bankovního ústavu a výdaje jsou postupně vydávány. Rozpočet v pojetí účetní bilance musí být vždy vyrovnaný. Dojde-li k situaci, že nenávratné příjmy nestačí na krytí výdajů, příjmy rozpočtu se doplní využitím rezervy z minulosti či využitím návratných finančních prostředků, např. úvěrem“. (Peková, 2008, str. 101)

Běžný rozpočet tedy bilancuje běžné, většinou každoročně se opakující příjmy a běžné, neinvestiční, každoročně se opakující výdaje, z nichž stále větší podíl představují obligatorní výdaje, na jejichž financování je potřebné získat dostačující a v čase stabilní příjmy. Tento rozpočet tvoří rozhodující část rozpočtu. Běžné příjmy by měly být důsledným rozpočtovým omezením pro běžné výdaje každého rozpočtu. (Peková, 2008, str. 102)

Kapitálový rozpočet zahrnuje běžně se neopakující, spíše jednorázové příjmy s běžně se neopakujícími výdaji. Poněvadž kapitálovými výdaji jsou financovány nákladné investice ve veřejném sektoru, připouští se možnost financování těchto investic z návratných zdrojů, tedy kombinací nenávratných a návratných zdrojů financování. (Peková, 2008, str. 104)

3.8.3. Příjmy a výdaje rozpočtu obcí

Vlastní příjmy rozpočtů obcí tvoří největší skupinu příjmů těchto rozpočtů. Z nich jsou největší daňové příjmy. Do vlastních příjmů obcí jsou zahrnovány svěřená daň z nemovitostí a sdílené daně – daň z příjmů a daň z přidané hodnoty. Vlastní místní daně, nazývané místními poplatky, jsou zatím málo výnosné. Druhou významnou skupinou vlastních příjmů rozpočtů obcí jsou nedaňové příjmy, jejichž strukturu i výši může územní samospráva svým rozhodnutím, svými aktivitami ovlivnit. Mezi tyto běžné příjmy můžeme zahrnout příjmy z pronájmu majetku a příjmy z prodeje neinvestičního majetku. Mezi nedaňové příjmy patří dále příjmy z uživatelských poplatků za veřejné služby. Kapitálové příjmy plynou z prodeje, zejména nemovitého majetku, je-li možné ho prodat. (Peková, 2008, str. 185)

Z cizích nenávratných příjmů rozpočtů obcí jsou významné dotace. V posledních letech naopak podíl dotací roste, a to zejména z důvodu růstu povinností vyplývajících z přenesené působnosti obcí. Rozhodující objem těchto dotací plyne do rozpočtu obcí ze státního rozpočtu. Další skupinou jsou dotace, které obce získávají na základě žádosti z rozpočtových kapitol některých ministerstev v rámci grantových programů. Tyto druhy dotací patří mezi nenárokovatelné dotace. (Peková, 2008, str. 186)

Rozhodující skupinou výdajů rozpočtu obcí jsou běžné výdaje související s financováním zabezpečování veřejných statků. Existují také kapitálové výdaje, které souvisí s financováním investic. (Peková, 2008, str. 187)

4 Základní charakteristika obce Církvice

4.1. Geografická poloha

Obec Církvice je součástí okresu Kutná Hora a náleží pod Středočeský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je rovněž okresní město Kutná Hora. Obec Církvice se rozkládá asi šest kilometrů východně od Kutné Hory. Trvalý pobyt na území této středně velké vesnice má úředně hlášeno kolem 1240 obyvatel. Církvice se dále dělí na dva části, konkrétně to jsou: Církvice a Jakub. Na školní docházku využívají děti v obci jednu základní školu nižšího stupně a menší děti mají k dispozici mateřskou školku. Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. Z další občanské vybavenosti je zde rovněž poštovní úřad. Největší památkou, která se v obci nachází je kostel Sv. Jakuba, která je zařazena v seznamu UNESCO a také v NKP ČR. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci, kanalizaci i veřejný vodovod. Vesnicí prochází železnice a je zde i železniční stanice. V obci působí několik spolků, které se snaží navázat na tradice a také několik firem, které vytvářejí pracovní příležitosti. Vesnice Církvice leží v průměrné výšce 208 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1165. Celková katastrální plocha obce je 1009 ha. (Reslová, 2013, str. 32)

4.2. Obyvatelstvo

Výhodou obce je její velmi dobrá geografická poloha, i díky tomuto faktoru má obec vzhledem ke své velikosti poměrně velký počet obyvatel. V porovnání s ostatními obcemi v okolí je na tom s počtem obyvatel a další občanskou vybaveností nejlépe. V obci momentálně žije 1243 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel k 31.12. je uveden v grafu 1.

Graf 1- Vývoj počtu obyvatel v obci Církvice v letech 2006–2015

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z Grafu 1 vyplývá, že vývoj počtu obyvatelstva je sice kolísavý, ale v posledních 5 letech se vývoj ustálil a má už jen vzrůstající tendenci. Stoupající počet obyvatel je zejména díky přírůstku obyvatel, kteří se do obce stěhují z okolních obcí či měst. Od roku 2006, kdy v Církvici žilo 1198 obyvatel, se populace rozrostla o téměř 50 osob. Tento vývoj je důsledkem suburbanizačních trendů v chování obyvatel okolních měst, zejména Kutné Hory, Čáslavi, Kolína ale rovněž hlavního města Prahy. V nedávné době bylo dostavěno 45 nových bytových jednotek. Územní plán počítá s další výstavbou dalších 22 rodinných domů. S přihlédnutím k těmto stavebním plánům lze očekávat, že počet obyvatel obce vzroste v následujících 5 letech na cca 1400 osob. Od roku 2011 zaznamenává obec každým rokem nárůst počtu obyvatel. V roce 2015 měla obec Církvice doposud nejvíce počet obyvatel za dobu své existence a to 1243 obyvatel.

Tabulka 2 - Počet obyvatel podle věkových skupin v letech 2010–2015 v obci Církvice

Rok	Počet obyvatel celkem	v tom podle pohlaví		v tom ve věku (v %)			Průměrný věk
		muži	ženy	0-14 let	15-64 let	65 let a více	
2010	1 208	576	632	16 %	71 %	13 %	39,8
2011	1 200	578	622	16 %	71 %	13 %	39,7
2012	1 203	582	621	16 %	70 %	14 %	40,1
2013	1 231	597	634	17 %	69 %	14 %	39,9
2014	1 227	592	635	16 %	69 %	15 %	40,1
2015	1 243	601	642	16 %	69 %	15 %	39,9

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 2 znázorňuje počet obyvatel podle věkových skupin v obci Církvice v letech 2010–2015 s rozdělením na muže a ženy. Z tabulky je patrné, že v obci žije více žen, kterých každým rokem přibývá, což se dá říci o mužích, kterých je ale oproti ženám v obci méně. Průměrný věk se pohybuje okolo 39 let a v roce 2015 byl 39,9 let. Lze sledovat, že podíl občanů ve věku 0–14 let se během sledovaného období téměř nemění a představuje 16 % podílu z celkových obyvatel obce. U věkové skupiny obyvatel ve věku 15–64 let lze sledovat v období let 2010–2015 mírně klesající tendenci. U obyvatel ve věku 65 a více let je naopak patrná mírně vzrůstající tendence, která se pohybuje od 13 do 15 %. V roce 2015 tvořila věková skupina 0-14 let 16 % obyvatel v obci, 15 % obyvatel ve věku 65 a více let. Nejvyšší podíl měli občané ve věku 15–64 let a to 69 %. V porovnání se Středočeským krajem, má obec podobné procentní podíly. V roce 2015 bylo ve Středočeském kraji 17 % obyvatel ve věku 0-14 let, 67 % obyvatel ve věku 15-64 let a 16 % obyvatel ve věku 65 a více let. Ve Středočeském kraji se snižuje podíl obyvatel ve věku 15–64 let a roste podíl občanů ve věku 65 let a více. Podíl věkových skupin v roce 2015 v České republice byl 15 % ve věku 0-14 let, 67 % ve věku 15-64 let a 18 % obyvatel ve věku 65 let a více. Z tabulky tedy vyplývá, že věková hranice obce se snižuje a obec nestárne. Jak uvádí starosta obce, je to díky již dříve zmíněné výstavbě několika rodinných domů a přílivu mladých obyvatel do obce. Naopak ve Středočeském kraji i v rámci ČR je patrné, že se zvyšuje počet obyvatel ve věku 65 a více let a celková populace obyvatel stárne.

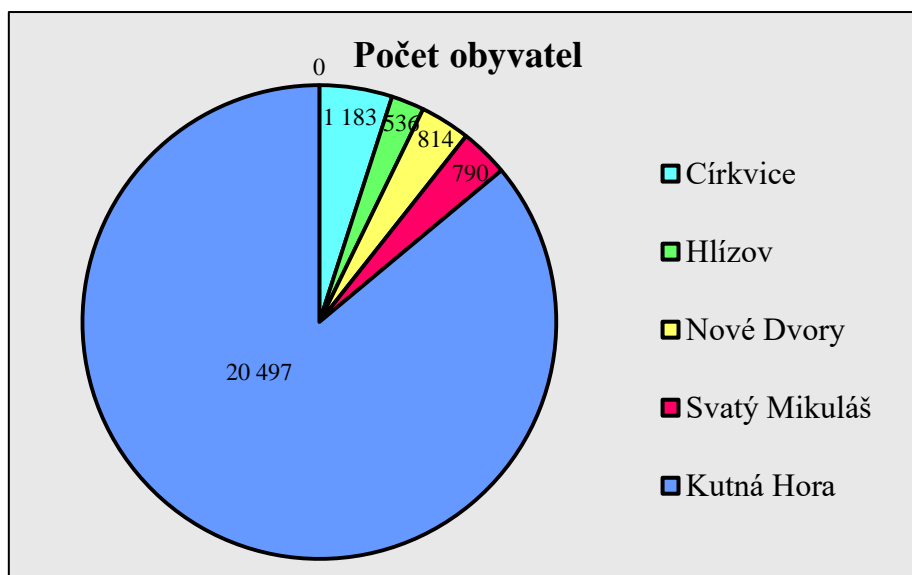
Tabulka 3 - Demografické ukazatele v letech 2010-2015 v obci Církvice

	Přírůstek obyvatelstva			Saldo migrace		
	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace
2010	15	15	0	24	22	2
2011	8	14	-6	41	44	-3
2012	7	8	-1	31	27	4
2013	18	13	5	47	24	23
2014	16	13	3	28	35	-7
2015	17	19	-2	32	14	18

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 3 obsahuje přehled základních demografických ukazatelů v obci Církvice v letech 2010–2015. Zobrazen je zde přirozený přírůstek a saldo migrace obyvatelstva. Obec se v jednotlivých letech pohybuje převážně v kladných číslech. Nevyšší počet narozených zaznamenala obec v roce 2013, naopak nejvyšší počet zemřelých byl v roce 2015. Nejlépe tedy pro obec v rámci přirozeného přírůstku byl rok 2013, kdy dosáhl kladného čísla 5 osob. Rok 2013 byl také významný v oblasti přistěhovalých, kdy byl počet imigrantů 47 osob. Nejnižší emigrace byla v roce 2015, kdy se z obce vystěhovalo 14 občanů a obec měla kladné saldo migrace 18 osob.

Graf 2 - Počet obyvatel ve vybraných obcích v okrese Kutná Hora v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 2 znázorňuje porovnání počtu obyvatel ve vybraných obcích v okrese Kutná Hora, který se nachází ve Středočeském kraji. V grafu jsou zobrazeny obce, které sousedí s obcí či se leží v okolí obce Církvice. Vybrané obce Hlízov, Nové Dvory, Svatý Mikuláš a okresní město Kutná Hora spolu navíc tvoří Sdružení mikroregionu Kutnohorsko. Nejvíce obyvatel má město Kutná Hora a to 20 497 obyvatel. Z grafu dále vyplývá, že nejvíce obyvatel z ostatních obcí má obec Církvice, která se oproti zbylým obcím, kromě města Kutná Hora, nejvíce rozvíjí na základě různých projektů a aktivit. Obec Církvice má taky oproti ostatním obcím nejlépe rozvinutou občanskou vybavenost a infrastrukturu. Obce Hlízov, Nové Dvory a Svatý Mikuláš jsou pouze menší obce, které se rozvíjí pomaleji a většinou jen na základě spolupráce s jinou obcí.

Tabulka 4 - Obyvatelstvo podle stupně vzdělání v obci Církvice v roce 2011

Nejvyšší ukončené vzdělání	Obyvatelstvo celkem	v tom	
		muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	991	48 %	52 %
Bez vzdělání	3	33 %	67 %
Základní vč. neukončeného	182	37 %	63 %
Střední vč. vyučení (bez maturity)	362	58 %	42 %
Úplné střední (s maturitou)	304	43 %	57 %
Vysokoškolské	72	46 %	54 %

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 4 uvádí vzdělanostní strukturu obyvatel Církvice v roce 2011 s rozdělením na muže a ženy. V roce 2011 bylo ve věku 15 let a více 991 obyvatel. Bez vzdělání byli v obci pouze 3 občané. Nejvíce občanů má vystudováno střední vzdělání, a to buď úplné střední s maturitou nebo středoškolské včetně vyučení. V roce 2011 to bylo 362 obyvatel se středním vzděláním bez maturity a 304 občanů s úplným středním vzděláním. V obci je zastoupeno i vysokoškolské vzdělání, a to jak bakalářské, tak magisterské studium. Vysokoškolské studium v roce 2011 v obci Církvice dokončilo 72 občanů.

V rámci vzdělanosti a nejvyššího ukončeného vzdělání jsou na tom lépe ženy oproti mužům. Z tabulky je patrné, že v obci je zastoupeny všechny stupně vzdělání, a tím se obec zařazuje mezi vyspěleji vzdělanostní obce v okrese Kutná Hora.

4.3. Sociální situace

V obci nežijí národnostní menšiny, ani se zde nevyskytují sociálně slabé skupiny. Funguje zde Sbor pro občanské záležitosti, který organizuje vítání občánků v obci a navštěvuje občany při jejich životních výročích. Svůj význam pro dění v obci má také místní jednotka Sboru dobrovolných hasičů. Jednotka se věnuje požárnímu sportu, přičemž se snaží propagovat tuto aktivitu a získávat pro ni členy již mezi dětmi. Za povšimnutí stojí také kulturní komise, která pořádá rukodělná setkání a výjezdy na divadelní představení.

Pravidelné akce, které jsou pořádány místními celky, lze rozdělit dle jejich zaměření na akce sportovní a kulturní. K tradičním kulturním akcím patří plesy. Dále sem lze zařadit koncerty v kostelech, jakubské posvícení, rozsvícení vánočního stromu s pohádkou, kterou hraje místní divadelní ochotnický spolek. Sportovní akce konané místními oddíly zde také mají velkou tradici. Největším je Derby Sparta-Slavie, které se zde pořádá již více než 50 let, oddíly TJ Církvice pořádají několik turnajů v roce. Obec finančně podporuje spolky formou příspěvků. Za spolupráce obce a místních spolků se v obci každý rok konají plesy (hasičský, myslivecký, sportovní, jarní), dětský karneval, vítání občánků, setkání seniorů, různé akce MŠ a ZŠ, hasičské soutěže, Skok do prázdnin, jakubské posvícení, Čertovská stezka odvahy, rozsvícení vánočního stromu či turnaje různých druhů sportů.

Na zpestření společenského života v posledních letech mají kromě samotné Obce Církvice zásluhu MŠ a ZŠ a také aktivní občané, působící v obci prostřednictvím spolků TJ Církvice, Sbor dobrovolných hasičů Církvice, Jakub, SK Církvice, Myslivecké sdružení Lověna Jakub. Nabídka kulturních zařízení v obci je poměrně nízká. Pro konání větších kulturních akcí lze využít prostory kulturního domu – každoročně se zde pořádá několik plesů. největší kulturní památkou je románský kostel sv. Jakuba, ve kterém se pořádají pravidelně adventní koncerty a během roku několik koncertů. Další památkou je kostel sv. Vavřince, který je významný svými zvony, konají se v něm bohoslužby, smuteční obřady a na Štědrý

den vánoční koncert. Další kulturní aktivity jsou organizovány pod širým nebem. Jedná se o pálení čarodějnic a lampionový průvod, který je zakončen vypouštěním balonků, samostatné vypouštění balonků s přáním Ježíškovi, jakubské posvícení odehrávající se na návsi v Jakubě, dětský den na hřišti, procházka peklíčkem kolem kostela v Jakubě. V přístavbě budovy obecního úřadu se nachází knihovna, která je otevřena dvakrát v týdnu v odpoledních hodinách. (Reslová, 2013, str. 39)

4.3.1. Spolky v obci

Sbor dobrovolných hasičů Církvice

Má 89 členů, z toho 22 členů do 18 let. Každoročně sbor pořádá hasičský ples, hraní Josefům po vsi, jednodenní zájezd na hory, vícedenní poznávací zájezd, cca 1x za 4 roky maškarní průvod, posezení s hudbou Jánošík u hasičské zbrojnice. Účastní se soutěží v požárním sportu v rámci oddílů dětí, dorostu, žen a mužů. Pořádá soutěže pro mladé hasiče na okresní úrovni. (Reslová, 2013, str. 40)

Sbor dobrovolných hasičů Jakub

Tento sbor dobrovolných hasičů má 50 členů. Každoročně pořádají na podzim dětské sportovní odpoledne. Jezdí na soutěže v požárním sportu v zastoupení žen a mužů. Účastní se 1x ročně okrskové soutěže, které je 1x za 7 let pořadatelem. (Reslová, 2013, str. 40)

Tělovýchovná jednota Církvice

Má 150 členů z toho 47 členů do 18 let. Při TJ jsou tyto oddíly volejbalu, stolní tenisu, kondičního cvičení, florbalu, badmintonu, míčových her a aerobiku. (Reslová, 2013, str. 40)

SK Církvice z.s.

Má 76 členů, z toho 20 členů do 18 let. Sbor tvoří všechny oddíly od přípravky po dospělé. Každoročně pořádají sportovní karneval pro dospělé a karneval pro děti. (Reslová, 2013, str. 40)

4.4. Komunikace s občany

Komunikace s občany je řešena několika způsoby tak, aby vyhovovala všem zájemcům o informace bez ohledu na věková či jiná omezení. Kromě osobního kontaktu s občany

(kancelář OÚ, zasedání zastupitelstev, veřejné schůze, kulturní akce) jsou informace sdělovány:

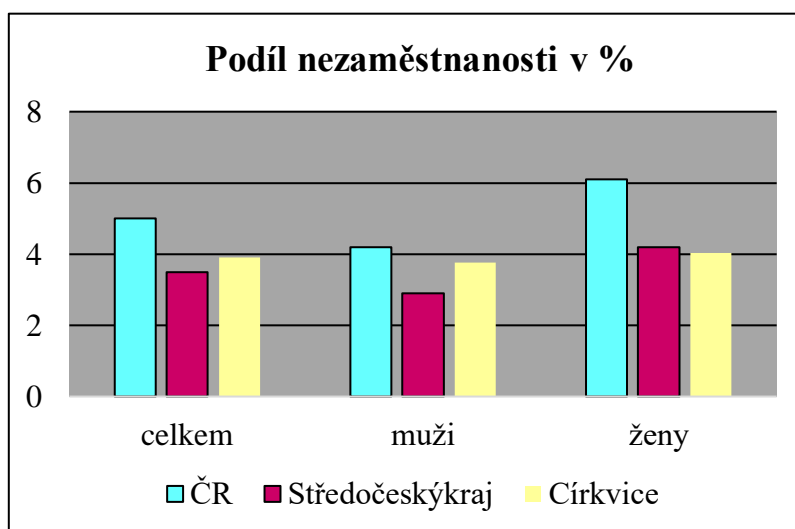
- na fyzické a elektronické úřední desce
- na webových stránkách obce Církvice
- rozhlasem
- v informačních tabulích umístěných na 3 místech v obci
- v Církvických novinách (vydáváných čtvrtletně).

Webové stránky obce nabízejí informace o obci, zastupitelstvu, úřadě, úřední desku, hlášení, fotografie z akcí, odkazy na MŠ, ZŠ a MAS Lípa pro venkov. Dále je na stránkách Mapový portál, který slouží nejen pro práci na úřadě, ale také občanům. Na portálu si mohou najít čísla popisná domů, čísla parcel. Je zde zakreslena technická infrastruktura, rozhlas a veřejné osvětlení a nyní se pracuje na územním plánu.

4.5. Trh práce a nezaměstnanost

Vzhledem k velmi příznivé poloze obce Církvice jsou zde příznivé podmínky pro ekonomický rozvoj a zaměstnanost. V územním obvodu působí Zemědělské obchodní družstvo Kačina a.s. V současné době působí na území obce ještě dva další soukromí zemědělci. V obci je několik provozoven, které zaměstnávají několik desítek zaměstnanců, z velké části místních občanů, což má pozitivní vliv na zaměstnanost v obci. Jednou z nich je firma Mapes, která se zabývá výrobou sušených krmných doplňků pro domácí mazlíčky. Dále firma Stavis, která se zabývá instalací izolačních hmot, firma Bena, která vyrábí prací prostředky, firma Topol, která vyrábí a instaluje čističky odpadních vod, firma Atyp, která provádí truhlářské práce, stavební firma Rekostav a firma Montplast. Míra nezaměstnanosti v obci Církvice, ve srovnání se Středočeským krajem a Českou republikou je uveden v grafu 3. (Reslová, 2013, str. 42)

Graf 3 – Podíl nezaměstnanosti v České republice, Středočeském kraji a v obci Církvice v roce 2015

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 3 představuje rozdělení podílu nezaměstnanosti na muže a ženy, v rámci České republiky, Středočeského kraje a obce Církvice za rok 2015. Od roku 2015 v České republice nezaměstnanost výrazně klesá. Důvodem tohoto poklesu je především růst domácí ekonomiky a s ním spojený zájem firem o nové zaměstnance a s tím spojeno i vytváření nových pracovních míst. K poklesu nezaměstnanosti však přispěla i pozitivní sezónnost. Podíl nezaměstnanosti byl k 31.12.2015 v České republice 5 %. V rámci Středočeského kraje byl podíl nezaměstnanosti 3,5 %. Na území obce Církvice to bylo 3,9 % nezaměstnanosti. V rozdělení na muže a ženy, jsou na tom v rámci nezaměstnanosti lépe muži. V České republice představují 4,2 % nezaměstnanosti, ve Středočeském kraji 2,9 % a v obci Církvice 3,76 %. Ženy mají nejvyšší podíl nezaměstnanosti 6,1 % v rámci ČR, 4,2 % ve Středočeském kraji a 4,03 % na území obce Církvice. Obec Církvice měla v roce 2015 nejnižší podíl nezaměstnanosti za dobu své existence. Důvodem růstu domácí ekonomiky, se vytváří lepší pracovní příležitosti pro obyvatele obce. Zvyšuje se počet pracovních míst či vytváření zcela nových pracovních míst a pozic. Dobrá spolupráce obce s investory, zvyšuje zaměstnanost v obci, kdy jednotlivé firmy zaměstnávají především občane z obce. I díky nevyužitým pozemkům v obci se předpokládá do budoucna další výstavba podnikatelských subjektů, které budou moci zaměstnávat další obyvatele, což napomůže zvyšování zaměstnanosti v obci Církvice.

Tabulka 5 - Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a podíl nezaměstnaných osob ve vybraných obcích v okrese Kutná Hora v roce 2015

Obec	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	Podíl nezaměstnaných osob		
	celkem	celkem	muži	ženy
Kutná Hora	929	6,74 %	6,24 %	7,24 %
Církvice	33	3,90 %	3,76 %	4,03 %
Hlízov	23	5,81 %	5,45 %	6,19 %
Nové Dvory	40	6,83 %	8,07 %	5,30 %
Svatý Mikuláš	28	4,99 %	2,77 %	7,35 %

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 5 uvádí přehled uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob v procentech ve vybraných obcích v okrese Kutná Hora v roce 2015. Tabulka obsahuje již výše zmíněné obce, které se nacházejí v blízkosti obce Církvice a zároveň spolu tvoří Mikroregion Kutnohorský. Obec Církvice má sice v porovnání s ostatními obcemi vysoké číslo 33 osob uchazečů o zaměstnání, naopak má ze všech obcí nejnižší procento podílu nezaměstnaných osob. Toto nízké procento 3,90 je dáno především dobrou polohou obce a zaměstnaností v obci. Obec Církvice se nachází v blízkosti větších měst Čáslavi, Kutné Hory či Kolína. Výborná dopravní dostupnost umožňuje obyvatelům obce dojíždět za prací do těchto měst. Druhým důvodem nízkého procenta nezaměstnaných osob je velká zaměstnanost v obci, kde působí několik místních firem, které zaměstnávají většinu místních obyvatel. V roce 2017 je v obci naplánována stavba výrobní haly, kde se budou vyrábět nástavby aut, a která zajistí další pracovní místa. Předpokládá se, že výrobní hala by měla zajistit 30–40 nových pracovních míst, což umožní další rozvoj zaměstnanosti v obci Církvice.

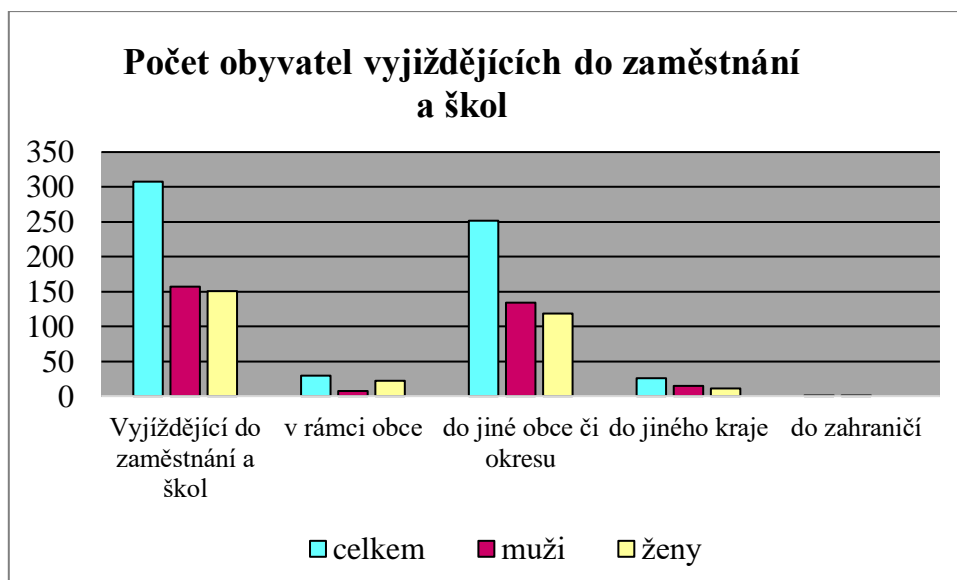
Tabulka 6 - Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v obci Církvice za rok 2011

Ekonomická aktivita		Obyvatelstvo celkem	
Celkem		1 183	
Ekonomicky aktivní		585	
v tom	zaměstnaní	557	
	v tom	zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	522
		pracující studenti a učni	9
		pracující důchodci	14
		ženy na mateřské dovolené	12
	nezaměstnaní	28	
	v tom	hledající první zaměstnání	5
		ostatní nezaměstnaní	23
Ekonomicky neaktivní		562	
v tom	nepracující důchodci	256	
	ostatní s vlastním zdrojem obživy	11	
	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	89	
	žáci, studenti, učni	206	
Nezjištěno		36	

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 6 představuje ekonomickou aktivitu v roce 2011 v obci Církvice. V roce 2011 bylo v obci 557 zaměstnaných občanů. Do ekonomicky aktivního zaměstnaného obyvatelstva patří zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní a pomáhající, kterých bylo 522. Do této kategorie dále patří pracující studenti a učni, pracující důchodci a ženy na mateřské dovolené, kterých bylo celkem 35. V obci Církvice v roce 2011 bylo 562 ekonomicky neaktivních obyvatel. Patří sem nepracující důchodci (256 obyvatel), ostatní osoby s vlastním zdrojem obživy (11 obyvatel), osoby v domácnosti, děti předškolního věku a žáci, studenti a učni, kterých bylo celkem 306 občanů.

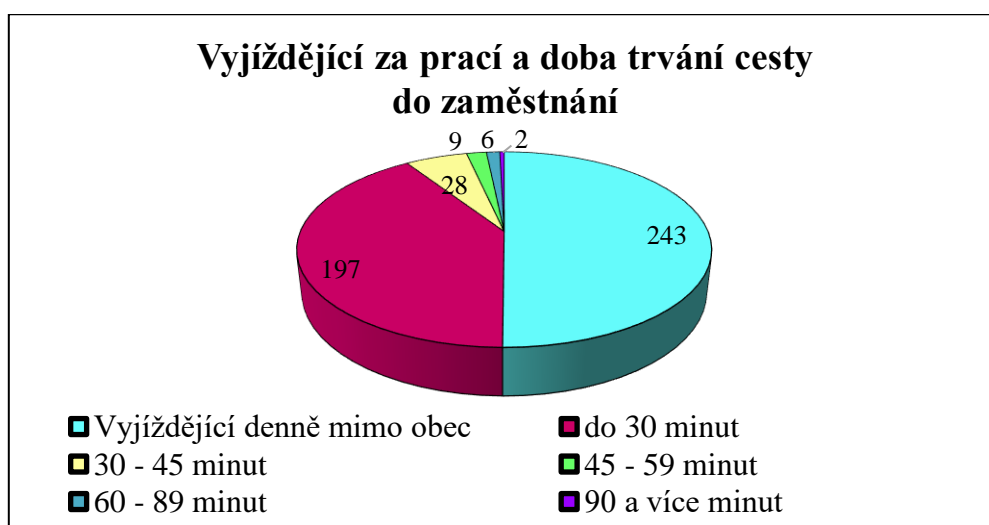
Graf 4 - Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Církvice v roce 2011

Zdroj ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 4 ukazuje počet obyvatel vyjíždějících do zaměstnání a škol v obci Církvice za rok 2011. Počet vyjíždějících občanů v roce 2011 byl 308 obyvatel z toho 157 mužů a 151 žen. Nejvíce obyvatel dojíždí za prací či školy do jiné obce nebo okresu. V roce 2011 to bylo celkem 252 obyvatel. V menším zastoupení je vyjíždění za prací do jiného kraje či dojíždění v rámci obce. Do zahraničí v roce 2011 v obci Církvice dojížděl pouze 1 občan.

Graf 5- Vyjíždějící za prací a doba trvání cesty do zaměstnání v obci Církvice v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 5 zobrazuje dobu trvání cesty za prací obyvatel obce Církvice za rok 2011. Z předchozího grafu je patrné že nejvíce obyvatel za prací vyjíždí mimo území obce. Jelikož se v blízkosti obce nachází velká města jako je Čáslav, Kutná Hora či Kolín je nejčastější doba trvání do práce u občanů Církvice do 30 minut. Občané cestují buď vlastními vozy, případně autobusy nebo vlaky. V roce 2011 strávilo dojíždění za prací do 30 minut 197 obyvatel, což je 41 % z celkového počtu vyjíždějících za prací mimo obec. Obyvatelé obce Církvice vyjíždí za prací do hlavního města Prahy, což můžeme zařadit do kategorie vyjíždějících za prací do 30–45 minut (28 obyvatel) a do 45–59 minut (9 obyvatel). Nejmenší skupinu tvoří vyjíždění za prací nad 90 minut a více, což byli v roce 2011 pouze 2 občané obce Církvice.

4.6. Infrastruktura

4.6.1. Technická infrastruktura

Vodovod je zaveden na území celé obce. Některé části vodovodu by byly potřeba zrekonstruovat. Voda je v obci míchaná, část ze zdrojů obce – z vrtů a část je voda VHS Kutná Hora. V obci se dlouho vymýšlelo, jak zvýšit tlak vody, aby ve špičkách tekla voda všem. Řešení se našlo v hydroglobusu, kde se voda míchá a tlak je stabilní. Kanalizace je v obci podtlaková a odpadní voda jde do ČOV Nové Dvory, kterou mají s Novými Dvory společnou. Rozvod plynu je taktéž v celé obci. Odvoz a likvidace komunálního odpadu je zajištěn společností AVE Čáslav. Pravidelně jsou vyváženy také nádoby pro sběr tříděného odpadu.

4.6.2. Dopravní infrastruktura

Obcí Církvice prochází komunikace I. třídy č. I/38, komunikace III. třídy. Komunikace II. třídy se tu nevyskytují. Technické stavy silnic nejsou v dobrém stavu. Silnice I/38 je velmi zatížená, projede zde několik set vozidel za hodinu a lidé jsou velmi zatíženi hlukem. Obec nemá v blízkosti ani dálnici ani rychlostní silnici. Obcí vede železní trať směr Praha – Brno. Zastávka je na kraji obce Církvice. Veřejná doprava funguje v obci dobře. Do nejbližších měst, do Čáslavi, tak i do Kutné Hory jezdí přibližně 30 autobusových spojů a 10 vlakových spojů, v pravidelných intervalech. Vzhledem k omezujícímu vlivu vojenského letiště Čáslav je v obci velká hluková zátěž.

4.6.3. Místní komunikace

Místní komunikace v obci vykazují různé stupně opotřebení. Více jak polovina byla zrekonstruována. Zbývající komunikace jsou sledovány a dle možnosti obecního rozpočtu postupně opravovány. O údržbu a zimní údržbu se stará obec, která má k dispozici traktor na vyhrnování sněhu a malý traktůrek na čištění místních komunikací a chodníků. Přes katastrální území obce vede jedna cyklotrasa.

4.7. Vybavenost obce

4.7.1. Zdravotnictví

V obci se nenachází žádné zdravotnické zařízení. Občané jsou nuceni za zdravotní péči dojíždět. Nejčastěji využívají služby praktických lékařů v Nových Dvorech, v Kutné Hoře a v Čáslavi. V Čáslavi a v Kutné Hoře se také nachází nemocnice včetně lůžkových oddělení.

4.7.2. Sociální péče

V roce 2014 byl v obci postaven dům s pečovatelskou službou s osmi byty. Pobytové sociální služby jsou poskytovány nejbližší v Čáslavi a v Kutné Hoře. U seniorů v obci funguje převážně rodinná péče, proto většina z nich nehledá místo v domově důchodců, ale dožívá doma. Pro usnadnění života seniorů funguje v obci roznos obědů ze školní jídelny.

4.8. Správa obce

4.8.1. Obecní úřad a kompetence obce

Obec Církvice tvoří obecní úřad I. stupně (přenesená působnost, vlastní působnost, evidence obyvatel, CZECH POINT). Na obci jsou 4 zaměstnanci a uvolněný starosta, dále obec využívá 2-3 osoby na veřejně prospěšné práce. Dále jsou sjednány na dohodu o provedení práce správce sokolovny a sportoviště, obsluha odpadového dvora, knihovnice, kronikářka. Obec Církvice má sjednanou veřejnoprávní smlouvu s Městem Kutná Hora pro řešení přestupků. Obec je zřizovatelem Základní školy v rozsahu 1.- 5. stupně a Mateřské školy. Obec má dále zřízeny 4 výbory – finanční, kontrolní, kulturní komisi a sbor pro občanské záležitosti.

4.8.2. Bezpečnost

V obci Církvice je nízká kriminalita. Působí zde sbor dobrovolných hasičů Církvice. Zásahová jednotka je zařazena v rámci kraje ve výcviku k ochraně obyvatel a pomoci při živelných pohromách. V rámci ORP je zpracován havarijní a povodňový plán.

4.9. Péče o stavební fond

V obci se nachází několik objektů, které jsou památkově chráněné. Převážná část je ve vlastnictví církve, kde lze říci, že je spolupráce i přímá podpora obce na zachování a obnovu těchto památek, které jsou na velmi vysoké úrovni. Obec je vlastníkem pouze jednoho památkově chráněného objektu. Snaha obce je, aby všechny objekty určené k podnikatelským účelům architektonicky a urbanisticky zapadaly do současného charakteru venkovské výstavby. (Reslová, 2013, str. 46)

Tabulka 7 - Bytový fond v obci Církvice v roce 2011

Byty	Byty celkem	z toho	
		v rodinných domech	v bytových domech
Celkem	489	453	34
Obydlené:	392	378	13
ve vlastním domě	298	298	-
v osobním vlastnictví	6	1	5
nájemní	40	35	4
družstevní	4	-	4
neobydlené	97	75	21

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Na ukázkou je zde zobrazen bytový fond v obci Církvice v roce 2011. V obci je 489 bytů z toho 392 obydlých bytů. Většina bytů v obci je součástí rodinných domů, které mají občané obce ve svém vlastnictví, což představuje 61 % bytů. V rámci obce existují také domy, které obec vlastní a byty v nich pronajímá. V roce 2011 to bylo 40 bytů z toho 6 bytů bylo v osobním vlastnictví obyvatel. Nájemní a družstevní byty znázorňují 9 % z celkových bytů v obci. V roce 2012 proběhla výstavba 10 domů, ve kterém se nachází 4 byty.

Tento projekt velmi přispěl k rozvoji bytového fondu v obci, a jak uvádí starosta obce bude tento trend výstavby v budoucnu pokračovat.

Tabulka 8 - Domovní fond v obci Církvice v roce 2011

Domy	Domy celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy
Celkem	404	397	5
Obydlené domy:	346	341	4
z počtu domů vlastnictví:			
fyzická osoba	303	301	2
obec, stát	28	27	-
bytové družstvo	-	-	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů	13	12	1
z počtu domů technické vybavení domů:			
přípoj na kanalizační síť	306	301	4
vodovod	328	323	4
plyn	323	318	4
ústřední topení	276	273	2

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 8 představuje domovní fond v obci Církvice v roce 2011. Tato tabulka je téměř shodná v porovnání s předchozí tabulkou, s rozdílem se zaměřením na domy. Uvedené údaje jsou získány ze sčítání lidu z roku 2011. V obci se nachází 346 obydlých domů, což představuje 86 % domů v obci. Nejvyšší procento domů, a to 88 % je ve vlastnictví fyzických osob, především občanů obce Církvice. Ve vlastnictví státu či obce je 28 domů, což představuje 8 % domů v obci a ve spoluvlastnictví vlastníků bytů je 13 domů. Tabulka také uvádí, počty domů s jejich technickým vybavením. Přípoj na kanalizační síť má v obci Církvice 88 % domů. Vodovod a plyn má k dispozici 328 domů, což znázorňuje 95 % domů v obci a ústřední topení vlastní 80 % domů. V obci se nachází nejvíce rodinných domů, což představuje 98 % z celkového počtu domů. Obec plánuje další výstavbu rodinných a bytových domů, což přispěje jak k rozvoji domovního fondu v obci, tak také ke zvýšení kvality života a počtu obyvatel v obci. V obci převládá výstavba rodinných domů, které zapadají svým charakterem do vesnického rázu obce.

5 Regionální politika obce Církvice

Regionální politika se v České republice provádí na úrovni státní, kterou zajišťují příslušné ústřední orgány státní správy a která má především selektivní charakter, se zaměřením na předem vymezené regiony. Druhá je regionální úroveň, kterou zabezpečují orgány regionální samosprávy, která má celoplošný charakter a zaměřuje se na vnitroregionální problematiku (na obce, mikroregiony). Prováděná regionální politika je v návaznosti na výchozí principy této politiky realizována prostřednictvím programových dokumentů zajišťovaných na státní nebo regionální úrovni.

Zásadním znakem veřejné správy v ČR, resp. územní samosprávy, je tzv. smíšený systém rozlišující činnost v samostatné a v přenesené působnosti. Složitost systému zvyšuje společná úprava jednotlivých oblastí či dokonce prolínání a překrývání. Realizace regionální politiky i interpretace probíhajících rozvojových procesů se odvíjí od existujících rozvojových struktur. Zásadní je struktura veřejné správy a rozdělení kompetencí mezi státní správou, krajskou samosprávou a obecní samosprávou. Úloha státu v oblasti regionálního rozvoje spočívá v koncepční činnosti a usměrňování rozvojových aktivit včetně alokace prostředků státního rozpočtu na zvolená opatření, vytváření právního, ekonomického či správního prostředí podporujícího činnost jednotlivých aktérů regionálního rozvoje.

Ústředním orgánem v oblasti regionální politiky je na základě zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (ve znění zákona č. 110/2007 Sb.), Ministerstvo pro místní rozvoj. Pro správu území byl významný vznik krajů jako vyšších územněsprávních celků v roce 2001. Kraje jako vyšší územně samosprávné jednotky realizují významnou část rozvojových aktivit v území a tvoří klíčovou stavební jednotku tvorby a realizace regionálního rozvoje v ČR. Kraje koordinují rozvoj svého územního obvodu, spolupracují s ústředními správními úřady státní správy a koordinují zájmy obcí ve věcech regionálního rozvoje. Obce jsou základní jednotkou regionálního rozvoje. Vytvářejí podmínky pro život i pro podnikání. Jsou nejčastějšími realizátory projektů na podporu regionálního rozvoje.

5.1. Rozvojové dokumenty obce

Obec se v první řadě řídí zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích. Dalším důležitým zákonem z hlediska obce je i zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Mezi další dokumenty obce můžeme zařadit územní plán a program rozvoje obce.

5.1.1. Územní plán

Územní plán je vyhotovován na základě stavebního zákona. ÚP vydává zastupitelstvo obce formou opatření obecné povahy a nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky na úřední desce. Změny v územním plánu probíhají na základě žádostí občanů obce. Obec Církvice si územní plán i jeho změny nechává zpracovávat externí firmou.

Územní plán má obec schválený v roce 2000 a již byly schváleny 4 změny. V územním plánu jsou vyčleněny plochy určené pro bytovou výstavbu. V roce 2016 byl zanesen do mapového portálu na webových stránkách obce. Aktuální územní plán obce Církvice nabyl účinnosti v roce 2001. V roce 2014 zastupitelstvo obce Církvice rozhodlo o změně č.4 územního plánu. Z nového územního plánu vyplývá, že se obec bude rozrůstat v budoucnosti novou zástavbou ve třech lokalitách. Poptávka po stavebních pozemcích je velká. Budoucnost obce lze vidět spíše v rekonstrukcích a revitalizacích stávajících objektů.

Územní plán obce se stal koncepčním materiálem dlouhodobého charakteru, který vytvořil předpoklady a podmínky pro rozvoj obce, ochranu kulturních a přírodních hodnot území. Navrhl organizaci a funkční využití území, stanovil nové hranice zastavitelného území, vymezil stabilizované a rozvojové plochy pro novou zástavbu a plochy pro veřejně prospěšné stavby. Základním principem územního plánování je prosazování udržitelného rozvoje území, to znamená dosažení rovnováhy mezi cíli ekonomickými, sociálními a ekologickými takovým způsobem, aby nebyly ohroženy potřeby budoucích generací.

Základním požadavkem na zpracování územního plánu bylo vytvoření předpokladů a stanovení podmínek pro všestranný a vyvážený rozvoj obce, úměrný jeho velikosti a významu v systému osídlení. Územní plán musí umožnit zlepšení kvality stávající

struktury zástavby uvnitř zastavěných částí obce a musí navrhnout dostatečné, pro území však únosné, množství ploch rozvojových mimo zastavěné území. Územní plán zaměřuje především na vytváření příznivých podmínek pro stávající obyvatele obce i pro nové zájemce o bydlení vytvářením podmínek pro zlepšení kvality současného bydlení a nabídku ploch pro novou výstavbu zejména rodinných domů.

5.1.2. Program rozvoje obce

Program rozvoje obce má obec Církvice vypracovaný na období let 2015–2025. Schválen byl 16.3.2016. Program rozvoje obce Církvice je strategickým dokumentem, v němž jsou zakotveny rozvojové priority obce. Program zachycuje hlavní problémy a předpoklady rozvoje obce. Formuluje možná řešení, díky tomu umožňuje tak komplexní přístup k řešení problémů v obci. Také podporuje efektivní využívání finančních kapacit obce. Program rozvoje obce Církvice slouží k prevenci budoucích sporů a zajišťuje kontinuitu udržitelného rozvoje obce, podporuje vytvoření spolupráce různorodých subjektů v obci, podporuje využití potenciálu lidí a organizací působících v obci.

Tento program je podkladem pro rozhodování orgánů obce v rozvojových záležitostech, je v souladu s představami jednotlivých subjektů o rozvoji obce a zvyšuje šance získat finanční prostředky z vnějších zdrojů např. dotačních titulů. Program rozvoje obce Církvice zpracoval starosta obce pan Jiří Volenec pomocí komunitního a expertního přístupu. Program zpracovával dle platné metodiky Ministerstva pro místní rozvoj ČR, pomocí projektu Obce Pro, který pomáhá obcím při tvorbě programu rozvoje obce.

5.2. Ostatní rozvojové dokumenty obce

Podle starosty pana Jiřího Volence se obec musí také řídit dokumenty nadřazených územních celků či orgánů. (Seznam otázek polostandardizovaného rozhovoru je uveden v příloze 4). Obec Církvice spadá podle správního a územního členění pod Středočeský kraj, musí se také řídit některými dokumenty Středočeského kraje. Mezi hlavní dokumenty Středočeského kraje patří Program rozvoje Středočeského kraje, Regionální akční plán a Strategie rozvoje Středočeského kraje. V oblasti regionálního rozvoje existuje ještě Program rozvoje cestovního ruchu a Územní energetická koncepce.

5.2.1. Program rozvoje Středočeského kraje

Program rozvoje kraje je základní střednědobý program podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje, sestávající se z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Zastupitelstvo Středočeského kraje dne 28. 6. 2016 schválilo aktualizaci Programu rozvoje Středočeského kraje na období 2014–2020. Ta obsahuje směry a úkoly rozvoje finanční povahy i úkoly nefinanční povahy, jako jsou politika, nástroje a organizační úkoly. Jeho cílem je navrhnout pro stanovené plánovací období promyšlenou množinu opatření, vycházející ze strategie rozvoje kraje a realizovatelnou dostupnými finančními prostředky. Program rozvoje kraje plní funkci základního dokumentu orgánů kraje pro koordinaci rozvoje území, hraje klíčovou úlohu při zajišťování podpory regionálního rozvoje, pomáhá zvyšovat povědomí o nejdůležitějších potřebách kraje, pomáhá mobilizovat vlastní kapacity a zdroje kraje, využívá znalostí místních činitelů a odborníků a umožňuje místním činitelům určovat a kontrolovat směr budoucího vývoje kraje.

5.2.2. Regionální akční plán Středočeského kraje

Regionální akční plán se v případě Středočeského kraje navrhuje na období 5 let. Zpracovává se do jednotlivých programů, které jsou pak plněny řešením konkrétních projektů. Aktualizovaná verze Regionálního akčního plánu Středočeského kraje pro rok 2016 byla schválena korespondenčním hlasováním RSK Středočeského kraje, které probíhalo ve dnech 22. – 30. září 2016. Akční plán Středočeského kraje směřuje ke zlepšení životního prostředí pro občany, zejména snížení emisí do ovzduší, ke zvýšení energetické nezávislosti kraje, ve smyslu rozvoje využití obnovitelných zdrojů, ke zvýšení schopnosti autonomního zásobování energiemi při vzniku krizových situací, zejména přírodními pohromami, teroristickými útoky, nadprojektovými haváriemi.

Akční plán je formulován a realizován s přihlédnutím k obecným podmínkám, které jsou společné všem krajům ČR a také ke specifickým poměrům a podmínkám Středočeského kraje. Akční plán je novým nástrojem politiky regionálního rozvoje. Je realizován na území Středočeského kraje. RAP je základním nástrojem, který provazuje aktivity, realizované v rámci územní dimenze operačních programů a Programu rozvoje venkova, s ostatními rozvojovými aktivitami, zajišťovanými jednotlivými aktéry na území Středočeského kraje. Rovněž provazuje potřeby strategického rozvoje území kraje s národní úrovní a slouží

ke koordinaci územního a integrovaného přístupu k využití Evropských strukturálních a investičních fondů.

5.3. Hospodaření a rozpočet obce

Každá obec musí vytvářet svůj rozpočet, podle něhož hospodaří na období jednoho roku. Tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtu obce upravuje zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Vedle něj ještě existuje zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech. Při zpracování ročního rozpočtu vychází obec z rozpočtového výhledu. V menších obcích jako i v případě Církvice připravuje návrh rozpočtu starosta s pomocí účetní. Rozpočet lze v průběhu roku měnit, a to rozpočtovým opatřením. V případě, že se obec podílí na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu EU, musí její rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem peněz na toto spolufinancování určených. Návrh rozpočtu musí být zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu na úřední desce a v elektronické podobě.

Obec Církvice nemá žádné dluhy a je tak dlouhodobě bez dluhů, neboť má přebytkové rozpočty. Obci se také podařilo získat v posledních 5 letech poměrně vysoké částky z nenárokových dotací (více než 20 mil. Kč).

Tabulka 9 - Rozpočet obce Církvice v roce 2012

Příjmy		Výdaje	
popis	částka	popis	částka
Daňové příjmy:	9 420 000	Běžné výdaje:	6 508 281
Nedaňové příjmy:	2 051 700	Použité dotace	3 824 600
Kapitálové příjmy:	946 560	Místní správa	1 665 000
Ostatní příjmy	233 000	AVE jistina	60 000
Celkem	12 631 260	Celkem	12 057 881
Zapojení zůstatku do rozpočtu	690 000	Financování – úvěr sokolovna a úvěr domy	1 130 000
Příjmy celkem	13 321 260	Výdaje celkem	13 187 881

Interní zdroje, vlastní zpracování

Tabulka 9 představuje upravený a zkrácený rozpočet obce Církvice v roce 2012. Rozpočet na rok 2012 byl schválen zastupitelstvem obce Církvice dne 20. 11. 2011 usnesením číslo 16/2011. Rozpočet obce představují především daňové, nedaňové, kapitálové a ostatní příjmy. V rámci výdajů se jedná o běžné výdaje na fungování obce a ostatní výdaje jako jsou použité dotace či bankovní poplatky. Dotace začleňuje obec v obecním rozpočtu pouze do výdajů jako položku použitých a vyplacených dotací. Při schvalování rozpočtu obec předpokládá dotace nezahrnuje do příjmů obce. Tuto situaci řeší obec Církvice rozpočtovým opatřením. Toto rozpočtové opatření provádí většinou dvakrát měsíčně. V roce 2012 měla obec přebytkový rozpočet. Celkové příjmy obce byly ve výši 13 321 260 Kč a pokryly výdaje ve výši 13 187 881 Kč.

Tabulka 10 - Rozpočet obce Církvice v roce 2013

Příjmy		Výdaje	
popis	částka	popis	částka
Daňové příjmy:	11 430 100	Běžné výdaje:	5 517 000
Nedaňové příjmy:	1 946 900	Použité dotace	5 550 000
Kapitálové příjmy:	185 000	Místní správa	1 697 000
Ostatní příjmy	687 000	AVE jistina	60 000
		Financování – úvěr sokolovna a úvěr domy	1 240 000
Příjmy celkem	14 249 000	Výdaje celkem	14 064 000

Interní zdroje, vlastní zpracování

Rozpočet obce v roce 2013 byl schválen zastupitelstvem obce Církvice dne 13.12.2012 usnesením č.26/2012. V roce 2013 byl rozpočet obce opět přebytkový. Příjmy dosahovaly 14 249 000 Kč a výdaje 14 064 000 Kč. Díky rostoucímu počtu obyvatel v obci Církvice, se každým rokem zvětšují daňové příjmy obce, které v roce 2013 přesáhly 10 mil. Kč.

Tabulka 11 - Rozpočet obce Církvice v 2014

Příjmy		Výdaje	
popis	částka	popis	částka
Daňové příjmy:	11 730 500	Běžné výdaje:	3 765 000
Nedaňové příjmy:	1 955 000	Použité dotace	7 163 000
Kapitálové příjmy:	190 000	Místní správa	1 677 000
Ostatní příjmy	229 500	AVE jistina	60 000
		Financování – úvěr sokolovna a úvěr domy	1 240 000
Příjmy celkem	14 105 000	Výdaje celkem	13 905 000

Interní zdroje, vlastní zpracování

V tabulce 11 je uveden rozpočet obce Církvice za rok 2014. Tento rozpočet byl schválen zastupitelstvem obce Církvice dne 19.12.2013 usnesením č. 35/2013. V roce 2014 byly příjmy rozpočtu obce Církvice 14 105 000 Kč a výdaje 13 905 000 Kč. V rozpočtu obce je uvedena AVE jistina, která zajišťuje odvoz odpadu v obci. Přijetím jistiny se obec zavázala využívat služeb zmíněné firmy po dobu 10 let a také akceptovat její cenu za poskytnutou službu. Dále je v rozpočtu uvedeno financování úvěru, který obec splácí v rámci projektu rekonstrukce sokolovny.

Tabulka 12 - Rozpočet obce Církvice na rok 2015

Příjmy		Výdaje	
popis	částka	popis	částka
Daňové příjmy:	12 238 000	Běžné výdaje:	4 388 600
Nedaňové příjmy:	1 974 000	Použité dotace	7 227 000
Kapitálové příjmy:	260 000	Místní správa	1 722 400
Ostatní příjmy	236 000	AVE jistina	60 000
		Financování – úvěr sokolovna a úvěr domy	1 310 000
Příjmy celkem	14 708 000	Výdaje celkem	14 708 000

Interní zdroje, vlastní zpracování

V tabulce 12 je uveden rozpočet obce Církvice v roce 2015. Byl schválen zastupitelstvem obce Církvice dne 18.12.2014 usnesením č. 3/2014. V roce 2015 byl rozpočet obce Církvice vyrovnaný, kdy příjmy i výdaje činily 14 708 00 Kč. Rozpočet obce navrhuje starosta obce pan Jiří Volenec s pomocí účetní. Navržený rozpočet je pak následně projednán a schválen zastupitelstvem obce Církvice.

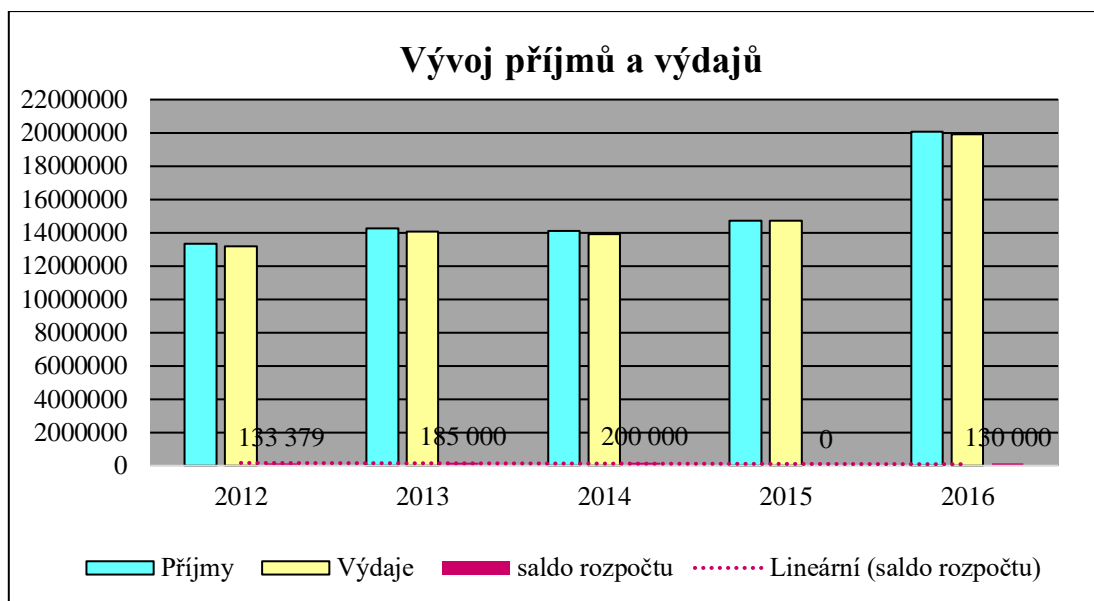
Tabulka 13 - Rozpočet obce Církvice na rok 2016

Příjmy		Výdaje	
popis	částka	popis	částka
Daňové příjmy:	12 890 500	Běžné výdaje:	7 500 000
Nedaňové příjmy:	2 144 500	Použité dotace	9 164 500
Kapitálové příjmy:	285 000	Místní správa	1 849 000
Ostatní příjmy	233 500	AVE jistina	60 000
Celkem	15 553 500	Celkem	18 563 500
Použití zůstatku loňského roku (sportoviště)	4 500 000	Financování – úvěr sokolovna a úvěr domy	1 360 000
Příjmy celkem	20 053 500	Výdaje celkem	19 923 500

Interní zdroje, vlastní zpracování

Tabulka 13 představuje rozpočet obce Církvice na rok 2016. Tento rozpočet byl schválen zastupitelstvem obce Církvice dne 16.12.2015 usnesením č. 13/2015-7. Tento rozpočet je přebytkový. Předpokládané příjmy rozpočtu jsou 20 053 500 Kč a předpokládané výdaje 19 923 500 Kč. Rozpočet na tento rok může být ještě pozměněn, kdy do konce roku 2016 může obec Církvice vyhotovit ještě nějaká rozpočtová opatření.

Graf 6 - Vývoj příjmů a výdajů v rozpočtech obce Církvice v letech 2012–2016

Interní zdroje, vlastní zpracování

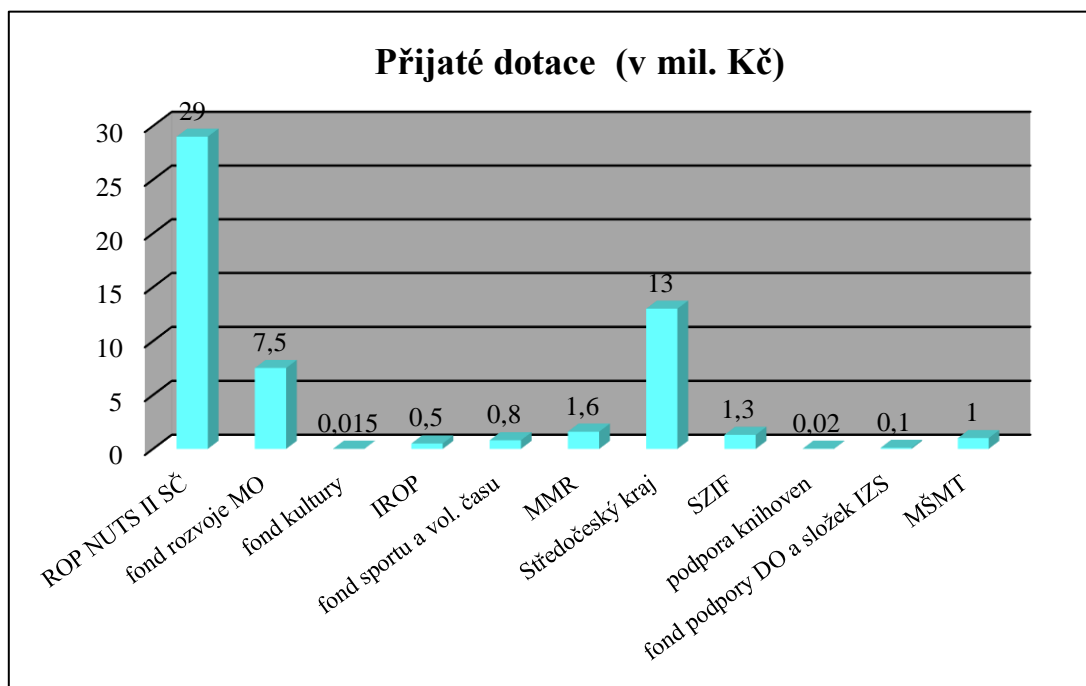
Graf 6 ukazuje příjmy a výdaje jednotlivých rozpočtů obce Církvice v letech 2012–2016. Z grafu je patrné, že obec hospodář přebytkovými rozpočty, a není tudíž zadlužená. Příjmy však převyšují výdaje pouze v nižších částkách, jak je vidět ze sald jednotlivých rozpočtů. V roce 2012 bylo saldo rozpočtu 133 379 Kč, v roce 2014 vzrostlo na 185 000 Kč a v roce 2014 se navýšilo saldo na 200 000 Kč. Tyto finanční rozdíly se snaží obec spořit, a při vhodné příležitosti finanční prostředky využít např. na rozvoj obce. V 2015 byl rozpočet obce Církvice vyrovnaný, z důvodu využití naspořených finančních prostředků z předešlých let na rozvojové projekty v obci.

5.4. Poskytované a přijímané dotace

Dotace hrají důležitou roli v obci Církvice. Jak uvádí starosta obce pan Jiří Volenec jsou dotace nejdůležitějším nástrojem v rozvoji obce. Obec využívá dotace ze všech možných zdrojů, které se jí nabízí a ze kterých lze dotace čerpat. Jak bylo již dříve uvedeno obec sice disponuje vlastními zdroji, které lze použít na rozvojové projekty, avšak tyto finanční prostředky pokryjí pouze malé projekty. Na projekty většího charakteru obec musí žádat o dotaci z národních či evropských fondů. Podle starosty náklady na sepsání a zpracování dotace nejsou pro obec náročné. Ve většině případů, obec pouze vyplňuje předlohu žádosti o dotaci, pouze u projektu většího rozsahu je třeba předem předložit

např. projektovou dokumentaci či návrh projektu. Čerpání dotací z jednotlivých operačních programů je uveden v grafu 7.

Graf 7 – Výše poskytnutých finančních prostředků z operačních programů v obci Církvice v letech 2009–2014

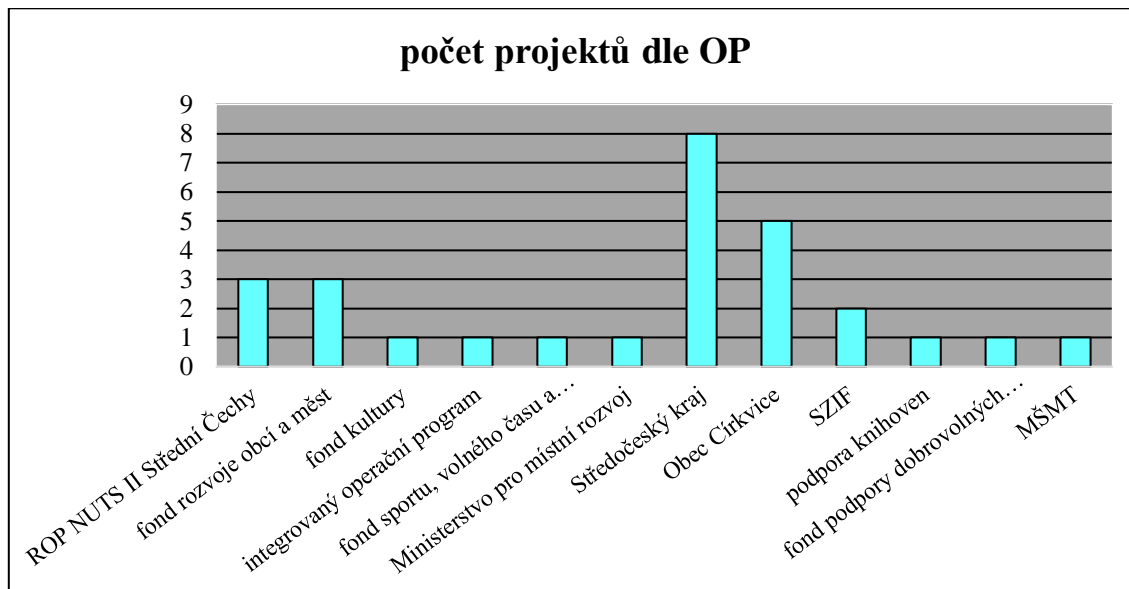

Interní zdroje, vlastní zpracování

Graf 7 znázorňuje příjem dotací, které obec Církvice obdržela v letech 2009–2014. Nejvyšší částku čerpala obec Církvice z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Čechy. Jednalo se o projekty většího rozsahu, které znamenaly pro obec největší rozvoj. Byla to především rekonstrukce a přestavba Základní školy a sokolovny a vybudování sportovního víceúčelového areálu v obci Církvice. Celková hodnota zrealizování těchto tří zmíněných projektů byla přes 29 mil. Kč. Mezi další dotační programy, ze kterých obec použila na rozvoj obce byly např. fond kultury, fond sportu a volného času či fond podpory knihoven. U těchto fondů se částky pohybují okolo 50 000 – 200 000 Kč. Tyto peníze obec využila např. na vybavení tělocvičny, automatizaci knihovny či provoz a činnost divadelního ochotnického spolku. Z Operačního programu na podporu měst a obcí, opravila obec místní komunikace a vybuodovala nové chodníky. Na zateplení MŠ a vybudování topení v kulturním domě obec Církvice využila finančních

prostředků ze Státního zemědělského intervenčního fondu. V letech 2009–2014 proběhlo několik desítek projektů, kdy celková výše přijatých dotací projektů byla přes 63 mil. Kč.

Graf 8 – Počty projektů dle operačních programů uskutečněných v obci Církvice v letech 2009-2014

Interní zdroje, vlastní zpracování

Z grafu 8 je zřejmé, že z hlediska počtu projektů jich bylo nejvíce podpořeno z Regionálního operačního programu Středočeského kraje. Jedná se o program, který se soustředí na podporu rozvoje regionu ve třech základních oblastech: v dopravě, cestovním ruchu a integrovaném rozvoji území. Z tohoto programu byly finanční prostředky použity na opravu místních komunikací, modernizaci knihovny, rekonstrukci místní hasičárny či dostavbu podtlakové kanalizace v obci Církvice. Z grafu také vyplývá, že druhou nejvyužívanější možností obce je vlastní financování rozvojových aktivit a projektů. Jak již bylo výše zmíněno, obec hospodáří s přebytkovým rozpočtem, a proto si může dovolit financovat si některé projekty sama a nevyužívat národních či evropských prostředků.

Tabulka 14 – Struktura projektů dle OP v obci Církvice v letech 2009-2014

Název programu	Počet projektů	Celkové náklady	Přidělená dotace
ROP NUTS II Střední Čechy	3	37 396 372	29 676 753
Fond rozvoje obcí a měst	3	8 171 583	7 490 000
Fond kultury	1	24 051	15 000
Integrovaný operační program	1	58 540	58 540
Fond sportu, volného času a primární prevence	1	93 000	85 000
Ministerstvo pro místní rozvoj	1	1 749 000	1 650 000
Středočeský kraj	8	20 230 000	13 740 000
Obec Církvice	5	4 932 000	0
SZIF	2	2 236 557	1 304 000
Podpora knihoven	1	24 235	20 000
Fond podpory dobrovolných hasičů a složek IZS	1	141 000	129 000
MŠMT	1	13 000 000	10 000 000
Celkem	28	88 056 338	84 168 293

Interní zdroje, vlastní zpracování

Tabulka 13 uvádí strukturu projektů dle operačních programů v obci Církvice v letech 2009-2014. Tabulka navazuje na předchozí grafy a shrnuje výše uvedené informace týkající se operačních programů, které přispěly k podpoře realizace projektů v obci Církvice. Zobrazeno je zde porovnání celkových nákladů projektů s přidělenými dotacemi. Z Integrovaného operačního programu byla přidělená dotace ve stejné výši celkových nákladů. Dotace tedy činila 100 % zrealizovaného projektu. U ostatních operačních programů dosahovala přidělaná dotace v průměru 80–90 % celkových nákladů.

Podle starosty pana Volence, má obec Církvice také vysokou úspěšnost žádostí o dotaci, která se pohybuje okolo 60–70 %. Dále uvádí, že náročnější projekty, jak z finančního, tak technického hlediska, si obec nechává zrealizovat externí firmou. U méně náročných projektů si zajišťuje realizaci projektů sama.

5.5. Posouzení vlivu regionální politiky na rozvoj obce Církvice

O regionální politice a rozvoji obce Církvice byly informace zjišťovány od starosty pana Jiřího Volence. Vzhledem k velikosti obce se rozvojem obce nezabývá žádný odbor, ale pouze starosta a zastupitelstvo obce. Jelikož se v obci nenachází rada obce, má starosta více rozhodovacích pravomocí ohledně rozvoje a zajištění fungování obce. Regionální politika tedy v podstatě většinou probíhá na úrovni individuálního rozhodování starosty. Důležité kroky v rozhodování např. na různých projektech, rozpočtu, úkony v oblasti rozhodování, předkládá starosta obce vypracovaný návrh zastupitelstvu, které jeho návrhy projedná a následně schválí.

Podpora státu na obecní úrovni není příliš velká. Stát nabízí představitelům obce různá školení či semináře na podporu rozvoje obce. Tato školení si však obec musí hradit sama ze svých finančních prostředků, což je spíše pro obec nákladem než podporou. Obec tedy alespoň využívá od státu možnosti podpory z národních zdrojů ve formě dotací.

Největší faktory, které podmiňují regionální rozvoj jsou podle pana starosty Volence především velmi dobrá poloha obce a věkové složení obyvatelstva. Obec se nachází v blízkosti větších měst jako je Kutná Hora, Čáslav či Kolín, která patří do velmi navštěvovaných destinací turistů. Z hlediska dopravní dostupnosti se obec nachází na železniční trati Kolín – Havlíčkův Brod, dále na komunikaci I.třídy Praha – Jihlava – Znojmo. V obci je také zastoupena i autobusová doprava, v podobě běžných i dálkových linek. Jak již bylo dříve uvedeno obec Církvice má každým rokem rostoucí počet obyvatel. V obci se každým rokem staví nové domy nebo byty. Právě díky své výhodné poloze se do obce stěhují i lidé z okolních měst či obcí. Podstatnou výhodu vidí starosta obce v tom, že do obce přichází mnoho mladých osob, či mladých rodin. Navíc v obci zůstává i současná mladá generace občanů a nestěhuje se do větších měst. Obec tedy nestárne, naopak věková hranice obyvatelstva se snižuje.

Potenciál obce vidí starosta v rozvoji sportovních a kulturních volnočasových aktivit. Tento potenciál bude podpořen realizací dalších rozvojových projektů. Možností jsou i nevyužité pozemky, na kterých je možná další výstavba domů, bytů či jiných projektů, které pomohou dalšímu rozvoji obce. I díky nevyužitým pozemkům je obec brána jako

vhodná oblast pro investory, což už se v minulosti potvrdilo. Nelze opomenout také pořádání různých kulturních a společenských akcí, které podpoří pospolitost obce a budou udržovány a rozvíjeny místní tradice.

Dle starosty Jiřího Volence je největším problémem a úskalím rozvoje zvýšená doprava na silnici I. třídy 1/38. Obec bude tuto situaci řešit obchvatem, kterým bude doprava svedena mimo území obce. Stavba bude provedena externí firmou, která bude platit veškeré náklady na stavbu. V tomto případě obec Církvice pouze prodá obecní pozemky, aby obchvat mohl být postaven. Silnice I/38 je velmi zatížená, projede zde několik set vozidel za hodinu a lidé jsou velmi zatíženi hlukem. Vzhledem k omezujícímu vlivu vojenského letiště Čáslav je v obci také velká hluková zátěž.

Jak uvádí pan Jiří Volenec obec se snaží spolupracovat se všemi subjekty. V rámci spolupráce s občany se jedná o různé společenské a kulturní akce, kdy se sami občané zapojují do pořádání akcí. Jedná se např. masopust, plesy, posvícení, dětský den, setkání seniorů, zájezdy do divadel a také Vánoční koncert a rozsvícení vánočního stromečku s divadelním představením. Obec se snaží zachovat tyto akce a každým rokem nové přidávat a obohacovat tím obec. Dále obec zve na veřejné projednávání zastupitelstva, vždy pozvánkou na úřední desce, na internetových stránkách a také rozhlasem. Obec také vydává Církvické noviny, které informují občany o dění v obci. Noviny vychází pravidelně čtvrtletně už téměř 15 let. Obec hodně spolupracuje se soukromou sférou a také se snaží komunikaci a spolupráci s podnikateli a jinými subjekty stále zlepšovat. S občany obec komunikace také prostřednictvím webových stránek, kde se obec snaží o maximální využití internetu pro usnadnění komunikace úřadu s občanem. Občané také mohou navštívit místní obecní úřad.

Obec spolupracuje s jinými obcemi především v rámci sdružení obcí. Jedním z nich je Dobrovolný svazek obcí Církvice a Nové Dvory „Klejnarka“. Jedná se svazek dvou obcí, které spolu sousedí a v rámci toho si navzájem pomáhají a spolupracují na různých projektech k rozvoji obou obcí. Statutárním orgánem je výbor svazku, který tvoří starostové obcí a další zástupci, kteří jmenují členské obce. Od 3.4.2013 je předsedou DSO „Klejnarka“ starosta obce Církvice pan Jiří Volenec. Společnými projekty, které se obcím společně

podářilo uskutečnit, bylo vybudování společné kanalizace a čističky odpadních vod, kterou využívají nadále obě obce společně.

Druhým sdružením, ve kterém obec figuruje je Mikroregion Kutnohorsko. Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Kutnohorsko byl vytvořen na základě zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, zakladatelskou smlouvou dne 31.7.2002. Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Kutnohorsko je tvořen městem Kutná Hora, obcemi Církvice, Nové Dvory, Svatý Mikuláš a obec Hlízov. Předsedou svazku je starosta města Kutná Hora Ing. Josef Viktora. Místopředsedou svazku je starosta obce Církvice pan Jiří Volenec. Dalšími orgány je Rada svazku, která deleguje jednoho svého zástupce z členských obcí do kontrolní komise svazku, odvolává předsedu a místopředsedu svazku. Radu tvoří předseda, místopředseda a zástupce obce na období 4 let, které tvoří svazek. Zdrojem příjmů svazku jsou především roční členské příspěvky jednotlivých obcí ve výši 2 Kč na jednoho obyvatele obce podle stavu k 1.1. příslušného kalendářního roku. Majetek, který získá svazek při výkonu své činnosti, je v podílovém spoluvlastnictví členů svazku. Svazek také sestavuje na příslušný kalendářní rok svůj rozpočet, podle kterého hospodaří.

Předmětem činnosti a hlavním cílem svazku obcí je vzájemná pomoc a spolupráce při řešení otázek společného zájmu obcí mikroregionu Kutnohorska. Jedná se o zpracování rozvojové strategie venkovského mikroregionu, výměnu zkušeností mezi obcemi mikroregionu a společné řešení komunálních problémů, řešení úkolů např. v oblasti školství, sociální péče, kultury, ochrany životního prostředí, veřejného pořádku, cestovního ruchu, zabezpečování čistoty obcí, odvozu komunálních odpadů, správu majetku obcí, záchranu a obnovu historických památek, projednávání a vzájemnou koordinaci při realizaci pozemkových úprav. V roce 2013 vstoupil svazek obcí do místní akční skupiny Lípa pro venkov. Obce svazku očekávají od tohoto členství spolupráci nejen mezi obcemi, ale i podnikateli a sdruženími, předávání a získávání informací a možnost čerpání dotací prostřednictvím MAS. Společným projektem mikroregionu bylo vybudování cyklostezky na trase Kutná Hora – Neškaredice – Církvice – nové Dvory – Kačina. Projekt byl hrazen dotací z prostředků Evropské unie. Tento projekt přispěl ke zvýšení návštěvnosti památek v regionu.

Třetím sdružením, do kterého je obec Církvice zapojena je již výše zmíněná Místní akční skupina Lípa pro venkov (MAS). Místní akční skupina je novým typem trojstranné vzájemné spolupráce veřejné správy (obcí a mikroregionů), podnikatelské sféry (živnostníci a zemědělci) a neziskového sektoru (spolky), v území, kde jsou sídla s méně než 20 000 obyvateli, tedy v území, pro které EU používá společný výraz venkov. Spolek vyvíjí svou činnost v regionu, jež je tvořen geografickou oblastí vymezenou katastrálními územími obcí, jejichž zastupitelstva schválila zařazení svého správního území do územní působnosti strategie komunity vedeného místního rozvoje na období 2014–2020. Pro zajištění své činnosti má MAS vytvořeny orgány – valnou hromadu, radu, kontrolní a monitorovací výbor a výběrovou komisi. Místní akční skupina zahrnuje správní území 72 obcí s velkým počtem místních částí (262) a s více než 54.000 obyvateli. Většina obcí (48) náleží do správního obvodu obce s rozšířenou působností Kutná Hora. 22 obcí spadá do správního obvodu ORP Čáslav a dvě pod Kolín.

Za pomoci MAS Lípa pro venkov se dostalo k různým subjektům na území kutnohorského okresu v letech 2007–2014 více než 49 mil. Kč. Finančně bylo podpořeno 120 projektů, např. obnova strojního vybavení a provozoven živnostníků, na obnovu a rozvoj zemědělských podniků, obnoveny byly sokolovny, hasičárny, dětská hřiště, veřejná prostranství. Výhody MAS spočívají v tzv. přístupu „zdola“, což znamená, že iniciativa při rozvoji regionu vychází od místních obyvatel. Podpořené projekty většinou vybírají místní autority a lidé, kteří dobře znají potřeby daného území. Místní akční skupina lípa pro venkov v období 2014-2020 čerpá finanční prostředky na projekty z Programu rozvoje venkova, Integrovaného regionálního operačního programu a z operačního programu Zaměstnanost.

Podle starosty obec také poměrně hodně spolupracuje se soukromou sférou či investory. V obci už proběhlo několik projektů v rámci investičních akcí. Investoři mají i díky nevyužitým pozemkům a dobré geografické poloze zájem v obci stavět. Obec si velmi často nechává projekty vypracovat externí firmou, která zpracuje veškerou projektovou dokumentaci a následně projekt uskuteční, obec pouze financuje celý projekt. Spolupráce ze strany firem a podnikatelů je s obcí podle pana Jiřího Volence velmi dobrá.

Dle názoru Jiřího Volence má obec dostatek možností k prosazení svých rozvojových záměrů. Za největší překážky ve zpracovávání projektů považuje mnoho uchazečů o požadovanou dotaci a menší množství programů ze kterých lze dotaci čerpat.

Starosta pan Jiří Volenec je ve své funkci již šestým rokem a za jeho vlády proběhlo v obci nejvíce projektů za existence obce. Jednalo se i o finančně náročné projekty (vybudování sportovního centra nebo rekonstrukce Základní školy). Tyto projekty byly financovány dotací z Evropské unie, naopak většinu projektů, které nevyžadují velkou finanční náročnost, obec hradí ze svých vlastních zdrojů.

Město má roční rozpočet kolem 15–20 mil. Kč, což prozatím na předem naplánované rozvojové aktivity stačí. Z rozpočtu se obec snaží své zdroje šetřit, aby zbývaly finance na možné dofinancování dotací. Úvěrové zdroje se obec snaží spíše nevyužívat. Jak uvádí starosta obce, má obec dostatek svých prostředků na rozvojové projekty, proto využívání úvěrových zdrojů prakticky nepotřebují a tím pádem obec není zadlužená. Obec má tedy k dispozici vlastní zdroje, využívá i vnějších zdrojů ve formě dotací jak z Evropských fondů, národních fondů či jiných fondů a příspěvků.

Spolupráce s místními organizacemi probíhá především prostřednictvím místních spolků. V obci jsou Tělovýchovná jednota Církvice, která má pod sebou všechny sportovní oddíly například fotbalové týmy, florbalové týmy (od žáků po dospělé), volejbalový a nohejbalový tým dospělých. Zastoupení zde mají i Myslivecké sdružení Lověna a sbor dobrovolných hasičů. V obci se také nachází Divoch – divadelní ochotnický spolek.

5.6. Potřeby obce a jejích obyvatel

Na otázku potřeb občanů, se pan starosta Volenec vyjádřil, že obec plánuje uskutečnění několika projektů, jež přispějí k naplnění některých aktuálních potřeb obce. V roce 2012 byl zrealizován projekt s názvem Čtyřdomky, který obnášel vybudování 8 domů, kde v každém z nich se nachází 4 byty. Je nutné zde vybudovat chodníky, které se propojí s ostatními chodníky v obci a tím bude zajištěno pokrytí chodníků v celé obci. Dále je plánováno u těchto chodníků doplnit dva přechody pro chodce a dvě autobusové zastávky. Do potřeb obce můžeme zařadit i opravu místních komunikací či výsadbu zeleně. Pro realizaci těchto projektů je obec připravena najít finance ve svém rozpočtu.

Na nové chodníky, jejichž cena bude okolo 10 milionů Kč, bude obec žádat o dotaci z IROPu (Integrovaný operační program). Hlavním projektem je vybudování sociálního zázemí v již zrealizovaném sportovním centru. Sociální zázemí bude představovat budovu, v níž budou umístěny kabiny pro domácí i hosté, místnost pro správce budovy, kancelář, společenskou místnost, restauraci a také sociální zařízení (WC, sprchy). Tento projekt bude také finančně velice náročný, na který bude muset obec podat žádost o dotaci z Evropských prostředků.

5.7. Projekty obce Církvice v rámci regionální politiky

5.7.1. Projekt Sportovní areál Církvice

Jedná se o projekt Sportovního areálu, který se obci Církvice podařilo zrealizovat v rámci regionální politiky a rozvoje obce. Projekt byl vybrán na základě několika důvodů. Hlavním důvodem výběru projektu byla finanční náročnost. Výstavba sportovního areálu představovala z finančního hlediska nejnáročnější a nejnákladnější projekt, který se v obci Církvice podařilo uskutečnit za posledních 20 let. Na tento projekt obec žádala o finanční prostředky z Evropských fondů, kdy jí byla poskytnuta dotace ve výši 11 mil. Kč. Tato dotace představovala nejvyšší částku poskytnutou obci v rámci zrealizovaných projektů, které přispěly k regionálnímu rozvoji obce Církvice. I díky této finanční náročnosti byl projekt rozložen do dvou etap. Mimo finanční zátěž, představoval sportovní areál největší náročnost z hlediska stavebních prací a technického provedení projektu v rámci uskutečněných projektů v obci, což také představovalo největší změnu v územním plánu obce. Projekt považuje autorka práce za významný také z pohledu tradic v obci. V obci Církvice má kopaná jako sport dlouholetou tradici. V roce 2010 oslavil tento druh sportu v obci 100 let od svého založení. Realizace sportoviště tak velice přispěla k udržení a rozvíjení místních tradic, což ovlivňuje nejen členy fotbalových oddílů ale také většinu občanů v obci. Dalším důvodem volby projektu bylo zainteresování všech věkových skupin obyvatel. Realizace projektu se dotkla všech obyvatel obce, kteří mohou sportovní areál navštěvovat. Posledním důvodem je zatraktivnění a zvýšená návštěvnost obce Církvice. Jelikož se v obci nenachází žádný podobný objekt, došlo vybudováním sportovního areálu ke vzniku místa, které umožnilo výrazné zatraktivnění obce a přispělo ke zvýšení návštěvnosti obce Církvice.

Tento projekt velice zřetelně přispěl k rozvoji obce a zvýšení životní úrovně obyvatel obce Církvice. Jak vyplynulo z položených otázek, na které odpověděl starosta obce a občané obce formou dotazníku. Realizací sportovního areálu došlo ke zlepšení sportovního vyžití obyvatel. Zlepšení vzhledem k možnosti využití volnočasových aktivit především dětí a mládeže, ale rovněž starší generace. Děti a mladí lidé tak nemusí dojíždět za sportem do okolních měst, což má i pozitivní ekonomický vliv na finanční rozpočet rodin, které nemusí vynakládat prostředky na cestu do měst. Mládež se tak může scházet a rozvíjet svůj potenciál v rámci obce a jejího zázemí.

Obec projekt uskutečnila za pomoci finančních prostředků z operačního programu NUTS II Střední Čechy, pod prioritní osou Integrovaný rozvoj území a oblastí podpory Rozvoje venkova. Doba trvání projektu byla 12 měsíců, kdy zahájení projektu bylo 13.2.2013 a ukončení projektu 1.3.2013.

Popis Projektu

Projekt vyřešil nevyhovující a nedostatečné podmínky pro volnočasové a sportovní aktivity v obci. V roce 2012 existovala v obci pouze hala sokolovny a zastaralé fotbalové hřiště. Zároveň v obci neexistovaly žádné venkovní prostory pro atletiku, atletické sporty či další sportovní aktivity. V obci také nebylo veřejně přístupné dětské hřiště, jež by bylo volně přístupné všem občanům po celý den. Tato nepříznivá situace s nedostatečným sportovním a volnočasovým vybavením v obci nutila k urychlené realizaci projektu. Samotná rostoucí poptávka po těchto službách je dána rostoucím počtem obyvatel obce, jelikož obec Církvice zaznamenala během 5 let výrazný nárůst počtu obyvatel. V obci vzniká rozsáhlá bytová výstavba především mladých rodin s dětmi, s tím je spojená i otázka nabídky odpovídajících veřejných služeb. S růstem počtu obyvatel i předpokladem dalšího růstu v budoucnosti bylo třeba řešit situaci ohledně nedostatečné nabídky volnočasových aktivit pro obyvatele obce.

V obci nebylo k dispozici dostatečné venkovní zázemí pro sportovní vyžití obyvatel ani vhodné herní zázemí pro malé děti. Pokud obyvatelé obce chtěli vyhledávat sportovní vyžití nebo rodiče s dětmi chtěli trávit čas aktivně sportem museli dojíždět do některého z okolních měst. Přitom ztráceli vazbu na ostatní obyvatele obce Církvice, vztah k obci a vytrácel se pocit sounáležitosti obyvatel. Starší děti ve svém volném čase také neměli velké

možnosti, kde v obci trávit svůj volný čas, což přispívalo k rozvoji patologických jevů či později nízké pohybové aktivitě.

Cíle projektu

Cílem projektu bylo zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb v oblasti volnočasových aktivit v obci Církvice. Projekt zároveň měl tímto přispět ke zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb a kvality života na venkově ve Středočeském kraji. Cílovým stavem realizace projektu byla výstavba nového sportovního areálu v obci Církvice u Kutné Hory. V rámci stavby bylo zrealizováno víceúčelové hřiště s umělým povrchem určené především pro tenis, volejbal, nohejbal, malou kopanou a další sporty převážně "míčového" charakteru, atletická dráha s rovinkou a doskočištěm, prostor pro skok daleký a vrh koulí a dětské hřiště s oplocením. Obec realizací projektu dosáhla: lepší občanské vybavenosti obce, nabídla rodinám s dětmi dostupnou infrastrukturu v podobě dětského hřiště, dala dětem a mládeži prostor pro aktivní trávení volného času a předešla tak riziku výskytu sociálně patologických jevů, poskytla občanům obce i okolí prostor pro scházení se a navazování nových kontaktů, učinila z obce atraktivní lokalitu k bydlení a podpořila tak migraci rodin i jednotlivců do města.

Realizace tohoto projektu měla přímou návaznost na projekty financované z ROP SČ, a to na projekt Venkovská škola a projekt Obnova a rozšíření tělocvičny Církvice, které se obci podařilo zrealizovat v rámci vzdělávacích a sportovních rozvojových aktivit.

Rozpočet projektu

Tabulka 15 – Rozpočet projektu sportovního areálu

Název výdaje	Cena výdaje (v Kč)
Celkové výdaje	11 181 300
Z toho:	
Investiční výdaje	10 833 300
Neinvestiční výdaje	348 000
Dotace z rozpočtu EU	8 945 040
Vlastní zdroje obce	2 236 260

Interní zdroje, vlastní zpracování

Cílové skupiny projektu

Vzhledem k podstatě projektu je několik cílových skupin. Jednou z hlavních cílových skupin, jsou děti předškolního věku. Ty mohou využívat hřiště v rámci výuky místní Mateřské školy nebo se svými rodiči ve volném čase. Další významnou cílovou skupinou jsou děti z místní Základní školy. Ty mohou využívat celý sportovní areál buď v rámci výuky tělesné výchovy, společně se svými rodiči nebo v rámci kroužků organizovaných některou z místních sportovních organizací. Cílová skupina obyvatel obce i přilehlých obcí může chodit do areálu samostatně nebo se svými rodinami. Poslední cílovou skupinu zahrnují místní sportovní kluby. Tyto spolky mohou využívat areál ke svým tréninkům, zápasům, turnajům a ke své další činnosti.

Aktivity v rámci projektu

Do nově vybudovaného sportovního areálu bylo zakoupeno nové sportovní náčiní a vybavení, které je možno si zapůjčit přímo v areálu. V rámci projektu probíhala intenzivní spolupráce se Základní a Mateřskou školou v Církvici. Provozní doba sportovního areálu je stanovena od 8 do 20 hodin každý den. Výstupy projektu tak jsou místním obyvatelům k dispozici celodenně. Mimo uvedenou dobu je areál uzamčen správcem.

Výstupy projektu

Po realizaci projektu mělo dojít k nárůstu zájmu o členství v jednotlivých sportovních oddílech o cca 15 %, a to jednak v důsledku zkvalitnění poskytovaných služeb, ale také v důsledku rostoucího počtu obyvatel obce. Zvýšit se měl jak počet členů sportovních oddílů i počet pořádaných sportovních a kulturních akcí jako např. volejbalové, nohejbalové, tenisové a badmintonové turnaje a dětský den. Těchto turnajů a kulturních akcí se účastní nejen aktivní sportovci, ale také návštěvníci. Vzhledem k atraktivitě nově vybudované lokality se plánovala navýšit návštěvnost těchto akcí zhruba o 50 %. Roční návštěvnost je tedy po realizaci projektu určena na 375 osob. Tyto údaje a prognózy byly stanoveny s ohledem na očekávaný vývoj v obci Církvice a na základě zjišťování potřeb a zájmu mezi cílovými skupinami projektu. Cílem projektu bylo nabídnout cílovým skupinám infrastrukturu v podobě nově vybudovaného sportovního areálu v blízkosti centra obce Církvice odpovídající moderním požadavkům sportovního vyžití a dětské zábavy. Došlo k vybudování nového sportovního areálu a zároveň k rozšíření poskytovaných

veřejných služeb a k pořízení nového moderního sportovního vybavení, což přispělo k výraznému zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb v Církvici.

V rámci projektu byl vybudován moderní sportovní areál zahrnující atletickou část, víceúčelové hřiště a dětské hřiště. Atletická část obsahuje atletickou dráhu pro běhy na 50 a 60 m, podél této dráhy je umístěn sektor pro skok daleký s rozběhem a pískovým doskočištěm. Při doběhu je osazen betonový kruh pro vrh koulí s odhodem do přilehlé zatravněné plochy. Dále je v areálu umístěno víceúčelové hřiště o rozloze 51 x34 m určené pro provozování míčových her – malá kopaná, volejbal, basketbal, tenis, nohejbal a jiná. Dětské hřiště je rozděleno do dvou částí – hřiště pro malé děti a hřiště pro větší děti. Jsou zde instalovány moderní, bezpečné prvky drobné architektury pro děti. Pro první skupinu dětí zde jsou umístěna lanová pyramida, žebřík, otočný karusel a vahadlové houpačky. Pro druhou skupinu dětí zde je umístěna lezecká sestava.

Zhodnocení projektu

Realizací tohoto projektu vznikl v obci Církvice nový sportovní víceúčelový areál, který poskytuje obyvatelům obce a blízkého okolí nové možnosti sportovního využití v příjemném a moderním venkovském prostředí. Dále přinesl rozšíření možností pro pořádání turnajů a zápasů, základní a mateřské škole umožnil nové možnosti výuky. Projekt zvýšil kvalitu poskytovaných veřejných služeb v Církvici a tím přispěl k celkovému zvýšení kvality veřejných služeb na venkově. Byly vytvořeny moderní a bezpečné prostory pro činnost sportovních oddílů a další rozvoj těchto organizací. Projekt přispěl k zatraktivnění obce především pro mladé rodiny či rodiny s dětmi. Díky zpřístupnění objektu osobám s omezenou schopností pohybu projekt přispěl k rozšíření nabídky volnočasových aktivit této specifické skupiny. Tím podpořil úspěšné začlenění hendikepovaných osob do většinové společnosti, a zvýšil jejich kvalitu života. Přínos projektu lze také spatřovat v rozvoji podnikatelského prostředí v obci. Tím, že došlo k uspokojení poptávky po volnočasových aktivitách přímo v obci, se snížil celkový podíl potřeb, které obyvatelé museli uspokojovat dojížděním do okolních měst.

Realizace projektu měla pozitivní vliv na rozvoj podnikatelských aktivit v obci, a to zejména v souvislosti se zvýšením atraktivity obce pro bydlení zejména mladé lidi a také zvýšením

počtu návštěvníků, jež se mohou zúčastnit jednotlivých turnajů a zápasů. Dosažením cílů projektu vzniklo příznivé prostředí pro další demografický vývoj obce a zvyšující se podíl mladých občanů a dětí v obci. Projekt rovněž podpořil sociální vazby mezi novými a stávajícími obyvateli a pocit sounáležitosti s obcí.

Realizace projektu předpokládala zvýšení počtu členů i jednotlivých sportovních oddílů. V roce 2015 je již měl spolek TJ Církvice 144 a SK Církvice 75 aktivních členů. Zvýšil se i počet pořádaných sportovních a kulturních akcí. Jak uvádí starosta pan Jiří Volenec, ve sportovním areálu došlo ke dvojnásobení jednotlivých turnajů a zápasů. Vybudováním sportovního areálu došlo k zatraktivnění obce z hlediska sportovního využití a možností volnočasových aktivit. Došlo také ke zvýšení návštěvnosti areálu. Vzhledem k tomu, že vstup do sportovního areálu je zdarma, nelze přesně stanovit počty návštěvníků. Díky vybudování sportoviště, se návštěvnost nového areálu zvýšila, avšak zcela nenaplnuje očekávání představitelů obce. Jedním z důvodů těchto nenaplněných očekávání může být špatně zvolená či nedostatečná publicita projektu. Obec měla řešit lepší možnost publicity realizovaného projektu, např. formou roznášení a vyvěšení letáků v okolních obcích.

Obyvatelé obce Církvice mají vybudováním sportovního areálu k dispozici větší možnosti využití sportovních a volnočasových aktivit. Stávající sportovní areál však neřeší sociální zázemí, jak pro sportovní oddíly či návštěvníky areálu. Současný areál má k dispozici pouze jednu budovu kabin, v nichž se nachází jedna šatna. Tato budova naprosto nevyhovuje současným hygienickým podmínkám, též nezapadá do současného moderního rázu areálu. Pokud se v areálu koná nějaký turnaj, musí mít jednotlivé oddíly společnou šatnu, nebo se v ní střídají, což v rámci turnaje či zápasu nereálné. V blízkosti či v rámci samotného areálu se také nenachází parkoviště, kde by mohli návštěvníci parkovat. Součástí areálu je také tribuna, která neodpovídá technickým parametrům, a která vyžaduje rekonstrukci. Z důvodu omezení finančních prostředků, se tribunu, parkoviště a provozní budovu nepodařilo v rámci realizace sportovního areálu zrekonstruovat a vybudovat. Jelikož všechny tyto problémy, představují překážky pro plné využití sportovního areálu, se obec Církvice rozhodla řešit tyto obtíže realizací dalšího projektu, který nedostatky odstraní a umožní obyvatelům obce maximální využití sportovního areálu.

Jak bylo od starosty a představitelů obce zjištěno, není zcela naplněna představa zastupitelů obce, potažmo všech obyvatel. Další projekt, který bude v diplomové práci popsán, tak svým zaměřením navazuje, na již zrealizovaný projekt Sportovního areálu. V návaznosti, na tento zrealizovaný projekt, bylo na základě požadavků občanů a rovněž při naplňování koncepčního materiálu územního plánování rozhodnuto o pokračování rozvoje obce. Vzhledem k dalším aktivitám vedoucím k rozvoji životní úrovně obce lze konstatovat, že zastupitelé obce naplňují tímto záměrem dobře cílenou regionální politiku.

5.7.2. Provozní budova sportovního areálu Církvice

Základní údaje o projektu

Výstavba provozní budovy sportovního areálu navazuje na předešlý projekt, je tedy jeho druhou etapou. Projekt se uskuteční na základě poptávky a požadavků obyvatel i zastupitelů obce. Realizace tohoto projektu řeší nedostatky projektu Sportovního areálu. Projekt měl být realizován již v roce 2015, ale z důvodu neposkytnuté dotace z EU, nebyl ještě uskutečněn. Obec Církvice bude na začátku roku 2017 znovu žádat o dotaci u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Předpoklad zahájení stavebních prací bude v dubnu 2017, dokončení stavby se předpokládá v červnu 2018. Předpokládané náklady na stavbu projektu činí 8 mil. Kč.

Popis projektu

Jak již bylo výše zmíněno v obci Církvice bylo postaveno sportovní víceúčelové hřiště. Navržený záměr předpokládá rekonstrukci stávajícího fotbalového hřiště a realizaci nových sportovních ploch včetně provozní budovy. V jižní části ještě návrh tohoto projektu počítá s vybudováním terénní jezdecké bikrosové dráhy pro horská kola. Stávající tribuna na západní straně bude opravena a zůstane zachována, stávající objekt sociálního zázemí na východní straně bude demolován a nahrazen novou provozní budovou, umístěnou v nové části areálu. Na severní straně areálu bude umístěna nová přízemní provozní budova se sociálním zázemím, o rozměru 30x12m, obsluhujícím celý areál. Součástí rekonstrukce areálu je i prodloužená příjezdová komunikace s parkovištěm.

Po dokončení výstavby bude sportovní areál využíván pro závodní sportování TJ Církvice, dále jako tréninkové středisko pro okolní obce a pro rekreační sportování obyvatel obce Církvice včetně přilehlého okolí. Účelem je vytvoření moderního, bezúdržbového sportovního areálu včetně nového provozního objektu se sociálním zázemím.

Objekt bude obsahovat technickou místnost (kotelnu), centrální chodbu, která bude rozdělovat budovu na dvě části, v jedné části bude umístěno zázemí pro fotbalový klub (šatny, sprchy, WC) prádelna, sušárna, sklad. V druhé části bude prostor pro občerstvení s barem, veřejné WC, šatny rozhodčích s hygienickým zázemím. Součástí budovy bude i úklidová místnost. K dispozici zde bude i klubovna. Navržená jednopodlažní budova poslouží pro provoz areálu. Objekt pojme 20 míst v klubovně, 4 velké šatny, kde každá šatna bude k dispozici 15 lidem a velká šatna pro rozhodčí. Parkoviště bude navrženo před novou provozní budovou po obou stranách prodloužení ulice. Kapacita 44 stání + 2 stání pro imobilní občany.

Cíle projektu

Jelikož projekt výstavby provozní budovy a sociálního zázemí je součástí projektu výstavby sportovního areálu v obci Církvice, klade si tudíž stejné cíle. Cílem projektu je zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb v oblasti volnočasových aktivit v obci Církvice. Projekt zároveň měl tímto přispět ke zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb a kvality života na venkově ve Středočeském kraji. Dokončením tohoto projektu dosáhne obec pokrýt možnosti volnočasových aktivit v obci.

Aktivity v rámci projektu

Nejdříve budou provedeny zemní práce v prostoru nového hřiště kopané a provozní budovy a provedení drenáží v prostoru nového hřiště kopané. Následovat bude výstavba nového hřiště kopané a výstavba provozní budovy včetně přípojek inženýrských sítí. Dále proběhne výstavba parkoviště a provádění konstrukčních vrstev hřišť, sjezdových i pěších cest. Následovat bude oplocení hřišť, dodávka a instalace sportovního vybavení. V konečné fázi proběhne výstavba bikrosové dráhy a terénní a sadové úpravy.

Nová pracovní místa

V souvislosti s projektem vznikne jedno nové pracovní místo. Jedná se o správce areálu, který bude zaměstnán na půl úvazku. Mzda bude činit 7000Kč/měsíčně, zaměstnavatelem bude obecní úřad Církvice. Pracovní náplň bude představovat správu areálu, úklid areálu, zajištění pravidelných kontrol, revizí, hlášení nutných oprav a případných pojistných událostí.

Zhodnocení projektu

Dokončením tohoto projektu, by v obci Církvice mělo dojít k plnohodnotnému využívání sportovního areálu. Obyvatelé obce budou mít k dispozici sociální zázemí, které poskytne všem sportovním oddílům či návštěvníkům uspokojující prostor a dispozice pro své aktivity a činnosti v rámci sportovního areálu. Součástí projektu bude i vybudování parkoviště a zrekonstruování stávající tribuny, což přispěje k větší návštěvnosti areálu. Tyto dva projekty zajistí pokrytí všech možností sportovního vyžití a volnočasových aktivit v obci Církvice.

5.8. Návrhy na zlepšení fungování regionální politiky v obci

Regionální politika je v obci Církvice zajišťována pouze prostřednictvím představitelů obce, jedná se tedy o starostu a zastupitele obce. Neexistují zde žádné odbory, oddělení či komise, zabývající se regionální politikou a rozvojem. Veškerou agendu s tímto spojenou tak musí vykonávat starosta obce, což je velmi časově náročné. Jelikož se každým rokem počet obyvatel v obci zvyšuje, bude nutné zajistit těmto občanům kvalitní podmínky pro život a zároveň tyto obyvatele v obci udržet. V roce 2015 žilo v obci již 1243 obyvatel. Díky této vzrůstající tendenci vývoji počtu obyvatelstva, lze předpokládat zvýšení počtu obyvatelstva i v dalších letech. Z důvodu zvyšujícího počtu obyvatel, by obec měla během 5 let vytvořit odbor či komisi zaměřující se na regionální politiku. Vytvoření odboru umožní obci zaměřit se více na regionální politiku v rámci rozvoje obce a zajištění všestranného rozvoje života obyvatel v obci.

Strategií rozvoje obce se zabývá Program rozvoje obce na období 2015–2025. Program obsahuje vizi o budoucnosti obce, o tom, jak se bude obec měnit a zlepšovat. Tento program rozvoje obce bude nutné revidovat, případně aktualizovat dle průběhu realizace jeho dílčích

částí. Dílčí revize dokumentu by měly probíhat v případě potřeby, minimálně ke konci každého kalendářního roku. Změny v rámci programu by měly být prováděny přímo do dokumentu. Aktualizace dokumentu a jeho změny se následně schválí zastupitelstvem obce. Obec by také měla věnovat pozornost a názorům místním občanům. Je důležité, aby obec umožnila svým občanům spolupracovat na přípravě tohoto dokumentu a tím jim umožnila ovlivnit budoucnost obce. Takový Program rozvoje pak bude smysluplný a přinese doopravdy to, co obyvatelé chtějí a očekávají.

V obci Církvice představují přijaté dotace nejdůležitější nástroj v realizaci regionální politiky. Obec využívá získané dotace zejména na projekty rozsáhlejšího charakteru a finanční náročnosti. V letech 2009–2014 obdržela obec dotace ve výši přesahující 84 mil. Kč. Touto částkou byl podpořen rozvoj obce, především prostřednictvím realizovaných projektů. Šlo zejména o opravu a vybudování místních komunikací, modernizaci knihovny, zakoupení vybavy místním spolkům (hasiči, divadelní spolek, sportovní oddíly), rekonstrukce Základní školy a tělocvičny, výsadba zeleně a také vybudování Sportovního areálu v obci. Co se týče dotací z evropských zdrojů, tak současné programovací období 2014–2020 nenabízí tolik operačních programů a možností čerpání dotací oproti minulému programovacímu období 2007-2013.

Obec Církvice by se měla zaměřit zejména na hledání projektů, jež budou reagovat na problémy a potřeby území obce a zároveň tak i přispívat k cílům strategie Evropa 2020. Základním úspěchem v čerpání z nových programů EU by měla být tedy jednak velmi dobrá znalost možností a pravidel budoucích nástrojů a programů. Obec může využít finančních prostředků z operačních programů Doprava, Zaměstnanost, Životní prostředí či Integrovaného regionálního operačního programu. Obec může také čerpat z Program rozvoje venkova. Důležitým faktorem v čerpání evropských ale i národních dotačních prostředků je pak spolupráce obcí. Návrhem je, aby se obec Církvice více zapojovala do spolupráce obcí v rámci regionální politiky. Obec by se měla více zapojovat do rozhodování rozvojových aktivit v rámci dobrovolných svazků obcí, ve kterých je členem. Dobrým řešením by také bylo vstoupit do nového dobrovolného svazků obcí, a spolupracovat s ostatními obcemi v co největším rozsahu.

Regionální politika prezentována obecním zastupitelstvem je směřována k prosazování rozvojových aktivit v rámci obce tak, aby přinášela užitek především obyvatelům obce, ale rovněž lidem z okolí. Představitelé obce chtějí naplňovat své představy, kterými se zavázali v rámci své politiky vůči všem občanům žijícím v obci, aby rozvíjeli dobré životní podmínky pro rozvoj obce. V rámci této politiky je snaha zastupitelstva směřována do dalších aktivit obce, především prostřednictvím plánovaných projektů. Obec má vypracovaný Akční plán investic obce na období let 2014–2018. Hlavním plánovaným projektem je dokončení sportovního areálu, rozšířením o provozní budovu a tribunu, které poskytnou chybějící sociální zázemí sportovního areálu. Dalšími plánovanými projekty obce jsou opravy a vybudování místních komunikací, výsadba zeleně či podpora místních spolků. Jedná se především o projekty, které zajišťují běžné potřeby obyvatel a které je potřeba pravidelně udržovat a modernizovat.

Návrhem autorky práce je doplnění občanské vybavenosti obce z hlediska zdravotnické péče. V obci se nenachází žádné zdravotnické zařízení. Občané jsou nuceni za zdravotní péči dojíždět. Nejčastěji využívají služby praktických lékařů v Nových Dvorech, v Kutné Hoře a v Čáslavi. Existence praktického lékaře v obci, by občanům umožnila lepší podmínky života v obci. Obyvatelé by již nemuseli dojíždět za zdravotní péčí do okolních měst. Došlo by z hlediska občanů k úspoře času i peněz. Vyřešení této situace by nejvíce prospělo starším občanům v obci, pro které se dojíždění za zdravotnickou péčí velmi obtížné a náročné. Jelikož má obec k dispozici volné prostory, mohla by umístit ordinaci praktického lékaře v prostorách budovy, kterou obec pronajímala k soukromým účelům. V současné době obec Církvice tuto budovu nepronajímá a je k dispozici ostatním zájemcům. Ordinance lékaře by byla umístěna v centru obce, kde se mimo to nachází také obecní úřad, pošta, obchod s potravinami a také základní a mateřská škola.

Druhým doporučením je rekonstrukce Kulturního domu v obci Církvice. Tato budova kulturního domu byla vybudována a otevřena již v roce 1960. Od této doby neproběhla žádná rekonstrukce či modernizace, je tudíž budova kulturního domu v nevyhovujícím stavu a neodpovídá technickým podmínkám a požadavkům. Nabídka kulturních zařízení v obci je poměrně nízká. Jak již bylo dříve uvedeno, obec klade důraz na udržení a rozvíjení místních tradic. V rámci kulturního domu se pořádá hned několik akcí spojených s tradicemi

v obci. Jde o různé společenské a kulturní akce jako jsou např. plesy (hasičský, myslivecký, sportovní, jarní), dětský karneval, vítání občánků, setkání seniorů, různé akce MŠ a ZŠ či hasičské soutěže. Rekonstrukce kulturního domu umožní jednak plnohodnotné a všestranné využívání budovy k pořádání nejrůznějších kulturních a společenských akcí a zároveň umožní zachování a vytváření tradic v obci Církvice. Obec by na tuto rekonstrukci mohla požádat o dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu, který navazuje na sedm regionálních operačních programů z programového období 2007–2013. Prioritou tohoto programu je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech.

6 Závěr

Hlavním cíle práce této diplomové práce bylo analyzovat a zhodnotit využívání prostředků regionální politiky EU v rámci zvolené obce Církvice. Dílčím cílem bylo analyzovat hospodaření obce z hlediska financování. Analýza rozpočtu, přijatých dotací, jestli jsou tyto finanční prostředky plně využity a také zrealizované projekty, které přispěly k rozvoji obce. Jako základní zdroje informací posloužily odborné knihy, veřejně dostupná data související s tématem a informace získané na základě polostandardizovaných rozhovorů s aktéry regionálního rozvoje v obci. Cíle teoretické i praktické části diplomové práce byly tedy analyzovat a zhodnotit fungování regionální politiky, zainteresovaných subjektů, rozvojových dokumentů, poskytovaných a přijatých dotací, analýzou rozpočtů obce a zrealizovaných projektů.

Regionální politika v České republice je uplatňována a realizována v souvislosti s evropskou politikou hospodářské a sociální soudržnosti, což je jeden z hlavních pilířů Evropské unie, který se zaměřuje na vyrovnání hospodářských a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony. Důvodů pro společnou regionální politiku je několik. K těm nejzásadnějším patří zejména nemožnost nebo nedostatek schopností některých států problémy v nerovnoměrném rozvoji řešit. Regionální politika je důležitým nástrojem pro vyrovnávání nerovností mezi regiony. V současné době se asi nejvíce pozornosti upírá k regionální politice Evropské unie. Vstupem do EU dostala Česká republika možnost čerpat společné finanční prostředky na rozvoj regionů v předem vymezených oblastech.

S regionální politikou a místním rozvojem jsou úzce propojené i strategické rozvojové dokumenty, které jsou důležitou součástí regionální politiky. Obec Církvice má vypracovaný a schválený územní plán a řídí se Programem rozvoje obce pro období 2015–2025. Tento dokument slouží jako návod při určování směru realizace regionální politiky a rozvoje pro orgány obce. Mezi ostatní dokumenty lze také zařadit dokumenty nadřízeného celku. Obec Církvice se nachází ve Středočeském kraji, a proto se také řídí Programem rozvoje Středočeského kraje a Regionálním akčním plánem Středočeského kraje. Dokumenty obce zpracovává starosta spolu se zastupiteli obce Církvice. Provádění regionální politiky zajišťuje starosta obce a zastupitelé, v obci neexistuje žádné oddělení či odbor regionálního

rozvoje. Určitý náznak místního rozvoje můžeme vidět ve spolupráci s ostatními obcemi v rámci dobrovolných svazků obcí. Obec Církvice je členem Dobrovolného svazku obcí Církvice a Nové Dvory a také součástí Mikroregionu Kutnohorsko, kde obec spolupracuje se všemi členy svazku na kulturní, sportovní a vzdělávací rovině.

Důležitým nástrojem regionální politiky je možnost čerpání finančních prostředků ve formě dotací z národních či Evropských fondů. Dotace hrají důležitou roli v obci Církvice, jež představují nejdůležitější nástroj v rozvoji obce. Nejvíce finančních prostředků bylo čerpáno z operačního programu ROP NUTS II Střední Čechy. Přidělené dotace z tohoto operačního programu činily 29 milionů korun.

V rámci regionální politiky se obci Církvice podařilo zrealizovat několik desítek projektů, které přispěly ke značnému rozvoji obce. Nejvýznamnějším projektem bylo vybudování Sportovního areálu v obci. Tento projekt velice zřetelně přispěl k rozvoji obce a zvýšení životní úrovně obyvatel obce Církvice. Z vyjádření starosty obce Církvice bylo zjištěno, že realizací sportovního areálu došlo ke zlepšení sportovního vyžití obyvatel. Došlo ke zlepšení vzhledem k možnosti využití volnočasových aktivit především dětí a mládeže, ale rovněž starší generace. Děti a mladí lidé tak nemusí dojíždět za sportem do okolních měst, což má i pozitivní ekonomický vliv na finanční rozpočet rodin, které nemusí vynakládat prostředky na cestu do měst. Mládež se tak může scházet a rozvíjet svůj potenciál v rámci obce a jejího zázemí. Vybudováním sportovního areálu, v obci vzniklo místo, kde se mohou obyvatelé scházet a pořádat různé sportovní a kulturní akce.

Ze zjištěných informací vyplynulo, že pro obec a prosazování regionální politiky je důležitá zejména možnost získávat finanční prostředky z evropských zdrojů. Podstata je spatřována v tom, že pokud by Česká republika nebyla členem EU nebo by neexistovala politika Hospodářské a sociální soudržnosti, vývoj by nebyl tak patrný, jako je tomu v současné době.

7 Seznam použitých zdrojů

Tištěné zdroje

BACHTLER, John., Downes, Rick. Benchmarking Regional Policy in Europe: Patterns, Trends and Issues. University of Strathclyde. European Policies Research Centre. Senior Regional Policymaker Conference. September 2001.

BLAŽEK, Jiří a UHLÍŘ, David. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.

BOHÁČKOVÁ, Ivana a HRABÁNKOVÁ, Magdalena. Strukturální politika Evropské unie. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2009. xvii, 188 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-111-6.

GOODALL, Brian. Dictionary of Human Geography. London: Penguin Group, 1987. 509 s. ISBN 9780140510959

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava et al. Úvod do regionálních a správních věd: vybrané kapitoly. Vyd. 1. Praha: Codex Bohemia, 1996. 93 s. ISBN 80-85963-18-3.

KOLEKTIV AUTORŮ. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 455 s. Vysokoškolské učebnice. ISBN 978-80-7380-086-4.

LACINA, Karel. Regionální rozvoj a veřejná správa. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. 69 s. Učební texty. ISBN 978-80-86754-74-1.

MAREK, Dan a KANTOR, Tomáš. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

MATES, Pavel a kol. Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001. 196 s. ISBN 80-7175-100-6.

NOVOTNÁ, Martina. Regionální politika EU. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2007. 206 s. Studijní opora pro distanční vzdělávání. ISBN 978-80-248-1413-1.

- PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: úvod do problematiky. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4.
- PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana a SEDLÁČKOVÁ, Olga. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. Finance. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-2789-9.
- RESLOVÁ Iveta. Sociální a ekonomický rozvoj obce Církvice: bakalářská práce. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2013. 70 s. [Vedoucí bakalářské práce Jakub Husák]
- STEJSKAL, Jan a KOVÁRNÍK, Jaroslav. Regionální politika a její nástroje. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
- SVAZ MĚST A OBCÍ ČR. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014. 1.vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2014. ISBN 978-80-905421-2-9.
- ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 129 s. ISBN 978-80-7395-019-4.
- VILAMOVÁ, Šárka. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 200 s. Finanční řízení. Finance. ISBN 80-247-1194-X.
- WOKOUN, René. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2003. 326 s. ISBN 80-245-0517-7.
- WOKOUN, René, ed., MATES, Pavel, ed. a COGAN, Rudolf. Management regionální politiky a reforma veřejné správy. Praha: Linde, 2006. 351 s. ISBN 80-7201-608-3.
- WOKOUN, René a kol. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, René a kol. Základy regionálních věd a veřejné správy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. 474 s. Monografie. ISBN 978-80-7380-304-9.
- ŽÍTEK, Vladimír a KLÍMOVÁ, Viktorie. Regionální politika. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 106 s. ISBN 978-80-210-4761-7.

Internetové zdroje

CÍRKVICE. Obec Církvice. [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný z WWW:

<http://cirkvice.cz/oxibD1qMSZyPTUma2Fsb2Q9JmthbGRvPSZIPSZ0eXB6b2I9MiZ6PTQmaWRwYXJlbnQ9MSZpZHBvbG96PTMmcmF6PSZzPTA->

ČSÚ. Počet a věkové složení obyvatel (1991-2015) [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný

z WWW: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkvt=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=DEM02&str=v75&u=v75_VUZEMI_43_533998

ČSÚ. Počet obyvatel v obcích vybraného SO ORP (1996-2015) [online]. [cit. 2016-01-10].

Dostupný z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&pvo=RSO14&vyhltext=c%25C3%25ADrkvice&bkvt=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&z=T&f=TABULKA&pvokc=65&pvoch=2112>

ČSÚ. Pohyb obyvatelstva ve vybraném území (2006-2015) [online]. [cit. 2016-01-10].

Dostupný z WWW: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkvt=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=DEM05&str=v109&u=v109_VUZEMI_43_533998

ČSÚ. Obyvatelstvo podle pohlaví a podle věku, rodinného stavu a nejvyššího ukončeného vzdělání v obci (2011) [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný z WWW:

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkvt=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=OTOB112&u=v157_VUZEMI_43_533998

ČSÚ. Obyvatelstvo podle pohlaví a podle ekonomické aktivity v obci (2011) [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný z WWW:

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkvt=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=OTOB113&u=v133_VUZEMI_43_533998

ČSÚ. Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci (2011) [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný

z WWW: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkvt=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=OTOB115&u=v97_VUZEMI_43_533998

ČSÚ. Domovní fond v obci (2011) [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný z WWW:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkv=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=OTOB117&u=v114_VUZEMI_43_533998>

ČSÚ. Bytový fond v obci (2011) [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný z WWW:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkv=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=OTOB118&u=v61_VUZEMI_43_533998>

ČSÚ. Vybrané ukazatele pro územně analytické podklady pro obec (2012-2015) [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný z WWW:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkv=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=UAP01&u=v4_VUZEMI_43_533998>

ČSÚ. Obydlené byty podle velikosti a technického vybavení bytu v obci (2011) [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný z WWW:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=c%C3%ADrkvice&bkv=Y8Otcmt2aWNl&katalog=all&pvo=OTOB120&u=v65_VUZEMI_43_533998>

ČSÚ. Vše o vybraném území obce Církvice. [online]. [cit. 2016-01-10]. Dostupný z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=_VUZEMI_43_533998#>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Informace o fondech EU [online]. [cit. 2016-11-11]. Dostupný z WWW: <<https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Slovník pojmů. [online]. [cit. 2016-11-11]. Dostupný z WWW: <<https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/D/Dotace>>

MAS LÍPA PRO VENKOV. Strategie sdružení Lípa pro venkov (2013-2014) [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW:

http://www.lipaprovenkov.cz/e_download.php?file=data/messages/obsah16_5.pdf&original=SCLLD_Analytick%C3%A1+%C4%8D%C3%A1st_final.pdf

RIS. Regionální informační servis. Obec Církvice (2001-2015) [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=533998>

OBCEPRO. Program rozvoje obce. [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW: <http://www.obcepro.cz/program-rozvoje-obce-517.pdf>

STŘEDOČESKÝ KRAJ. Regionální akční plán Středočeského kraje. [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW: <https://rsk-sk.cz/rsk-stredoceskeho-kraje/regionalni-akcni-plan-rap/>

KUTNÁ HORA. Mikroregion Kutnohorsko. [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW: <http://mu.kutnahora.cz/mu/zakladni-informace-2>

KUTNÁ HORA. Strategie Mikroregionu Kutnohorsko. [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW: <http://mu.kutnahora.cz/file/401/download>

POLITIKY EVROPSKÉ UNIE. Regionální politika (2014) [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW: https://europa.eu/european-union/topics/regional-policy_cs

EUROSKOP. Regionální politika EU. [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Strategie Regionálního rozvoje 2014-2020 (2013) [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupný z WWW: <http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf>

8 Přílohy

Příloha 1 – Přehled uskutečněných projektů v obci Církvice v letech 2009–2014

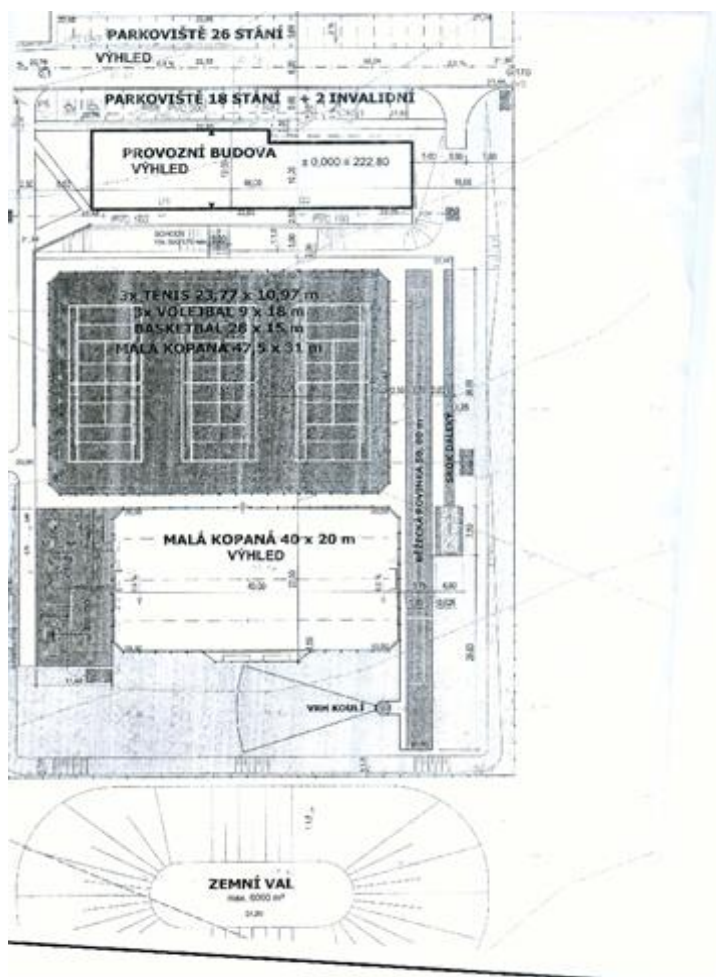
Rok	Program	Název akce	Celková částka	Přidělená dotace
2008 – 2009	ROP NUTS II Střední Čechy	Venkovská škola pro 21. století	18 325 000,-	16 627 000,-
2009	Fond rozvoje obcí a měst	Rekonstrukce obecního úřadu – dokončení	1 676 583,-	1 530 000,-
2009	Fond kultury	DIVOCH – činnost divadelního ochotnického spolku	24 051,-	15 000,-
2009	Podpora knihoven	Automatizace knihovny	24 235,-	20 000,-
2009	Integrovaný operační program	Typový projekt – CzechPOINT – kontaktní místo	58 400,-	58 400,-
2009 – 2010	ROP NUTS II Střední Čechy	Obnova a rozšíření tělocvičny Církvice	7 917 372,-	4 104 753,-
2010	Fond rozvoje obcí a měst	Chodník podél silnice I/38 = zvýšení bezpečnosti	3 858 000,-	3 590 000,-
2011	Fond rozvoje obcí a měst	Chodník = bezpečnost – II. etapa	2 637 000,-	2 370 000,-
2011	Fond sportu, volného času a primární prevence	Vybavení tělocvičny	93 000,-	85 000,-
2011	Fond podpory dobrovolných hasičů a složek IZS	Technika pro krizové situace	141 000,-	129 000,-
2011	Ministerstvo pro místní rozvoj	33 TI Církvice (komunikace k novým domkům v lokalitě Za Netřebským špejcharem – čtyřdomky)	1 749 000,-	1 650 000,-
2011	Středočeský kraj	Kalové čerpadlo, hasičská stříkačka	140 000,-	140 000,-
2011	Obec Církvice	Rekonstrukce komunikace ke hřbitovu	1 650 000,-	0,-
2012	Obec Církvice	Chodník k ČD	300 000,-	0,-
2012	Obec Církvice	Silnice k Utopenci	400 000,-	0,-
2012	SZIF	Výměna topení v kulturním domě	590 000,-	344 000,-
2012	Středočeský kraj	Modernizace požární stříkačky, výzbroj a výstroj	100 000,-	100 000,-
2012	Středočeský kraj	Chodník = bezpečnost – III. etapa	2 058 000,-	1 955 000,-
2012/ 2013	ROP NUTS II Střední Čechy	Víceúčelové hřiště v Církvici – I. etapa	11 154 000,-	8 945 000,-
2013	Obec Církvice	Rekonstrukce komunikace	1 484 000,-	0,-

		„Na Luka“		
2013	Obec Církvice	Rekonstrukce komunikace „Řehačka“	1 098 000,-	0,-
2013	Středočeský kraj	Rekonstrukce mostku v Jakobě	592 000,-	500 000,-
2014	MŠMT	Sportoviště – II.etapa	13 000 000,-	10 000 000,-
2014	Středočeský kraj	Rekonstrukce hasičárny	342 000,-	229 000,-
2014	Středočeský kraj	Modernizace knihovny	57 000,-	50 000,-
2014	Středočeský kraj	Chodník v Jakobě	650 000,-	500 000,-
2014	Středočeský kraj	Intenzifikace ČOV Církvice a Nové Dvory a dostavba podtlakové kanalizace	16 291 000,-	9 900 000,-
CELKEM za období 2009-2014			88 056 641,-	63 802 153,-

Interní zdroje, vlastní zpracování

Příloha 2 – Plán Sportovního areálu v obci Církvice

Obrázek 1 – Návrh plánu sportovního areálu po dokončení všech etap projektů

Interní zdroje, vlastní zpracování

Příloha 3 – Fotodokumentace Sportovního areálu v obci Církvice

Víceúčelové hřiště bylo vybudováno za současným fotbalovým hřištěm (tedy na poli s kukuřicí). Fotodokumentace byla pořízena dne 11.7.2011.

Obrázek 2 – Fotografie před vybudováním sportovního areálu

Interní zdroje, vlastní zpracování

Obrázek 3 – Fotografie po vybudování sportovního areálu

Příloha 4 - Vzor otázek pro polostandardizovaný rozhovor se starostou obce Církvice

- 1) Vyjmenujte konkrétní činnosti orgánů či odborů obce, které ovlivňují regionální rozvoj či politiku?
- 2) Jakými dokumenty se obec řídí?
- 3) Které faktory nejvíce ovlivňují rozvoj obce a okolí?
- 4) Jaký je největší potenciál z hlediska regionálního rozvoje v obci?

- 5) Kde vidíte hlavní problémy a úskalí rozvoje obce?
- 6) Spolupracujete z hlediska rozvojových aktivit se soukromou sférou, neziskovými organizacemi, s občany, s regionální radou?
- 7) Má obec finanční možnosti, jak zabezpečit regionální rozvoj svého území?
- 8) Kdo má na starosti žádosti o dotace?
- 9) Využíváte úvěrové zdroje?
- 10) Jaký je rozpočet obce, má obec v současné době schodkové rozpočty?
- 11) Jak často se u projektů využívá prostředků EU?
- 12) Zpracováváte si projekty sami nebo nějakou externí firmou?
- 13) Jaké jsou náklady na sepsání a zpracování dotace?
- 14) A jsou tyto náklady pro obec finančně náročné?
- 15) Jaká je úspěšnost žádostí o dotaci?
- 16) Jsou dotace pro obec významné?